

JAARVERSLAG VCM 2014

WOORD VOORAF

In 2014 boog het VCM zich opnieuw over actuele knelpunten en opportuniteiten in de Vlaamse mestverwerkingssector. Zo was er een werkgroep die zich specifiek richtte op de verwerking van rundermest, naar aanleiding van het vooruitzicht op eventuele uitbreiding na wegvallen van de melkquota. Het resultaat van deze werkgroep was een composteerproef. De resultaten van deze composteerproef worden opgenomen in het ontwerp actieprogramma voor MAP 5.

Daarnaast zette het VCM opnieuw volop in op een betere valorisatie van spuiwater. Het streven van de Vlaamse overheid naar een circulaire economie, en daarbij horend nutriëntvalorisatie uit nevenstromen, is het perfecte kader om een betere benutting van dit interessante bijproduct op te waarderen. Door infosessies en het opzetten van een online platform voor spuiwaterproducenten, slaagde het VCM in 2014 erin om het gebruik van spuiwater als kunstmest in de picture te plaatsen.

Het VCM engageerde zich opnieuw in verschillende stuurgroepen en platformen, zoals de knelpuntencommissie van Biogas-E, de werkgroep Kwaliteit van Vlaco en het VEMIS-overleg. Op deze manier houdt het VCM de vinger aan de pols in de verschillende sectoren en onderzoeksdomeinen die een raakvlak hebben met de mestverwerkingssector.

Internationalisering stond in 2014 ook op de agenda. Zo was er bvb. een interessante uitwisseling met de regio Nedersaksen, waarbij een Duitse delegatie in Brugge een studienamiddag rond mestverwerking in Vlaanderen kon volgen, gekoppeld aan een B2B-moment en een excursie aan enkele mooie voorbeelden van mestverwerking in Vlaanderen. Ook de banden met Bretagne werden aangehaald, mede dankzij het project Biorefine, waarin gestreefd wordt naar een optimale kennisuitwisseling tussen regio's met een nutriëntenoverschot. Zowel de Duitse als Franse uitwisselingen worden in 2015 verdergezet.

In 2014 werd bovendien reeds volop voorbereidend werk verricht met het oog op MAP 5. VCM zetelde in technische werkgroepen die mee vorm gaven aan MAP 5. Thema's zoals het uitrijden van effluent, het statuut van digestaat, en het stimuleren van nutriëntrecuperatie stonden hierbij centraal.

Veel werk op de plank dus. Dat zal in 2015 niet anders zijn. Wat wel verandert, is de voorzitter. Ik heb mij de voorbije twee jaar met plezier ingezet voor het VCM, maar vooral ook omdat ik ervan overtuigd ben dat het VCM een unieke en belangrijke positie inneemt in de wereld van de mestverwerking. Mestverwerking is belangrijk en zal het ook blijven en is een sleutelement in de toekomst van de veehouderij in Vlaanderen. Ook in de oplossing voor de nitraat- en fosforproblematiek speelt mestverwerking een cruciale rol.

De taak als voorzitter wordt vanaf 1 mei opgenomen door Liesbeth Verheyen van Bemefa. Dit kadert in de afspraak dat het voorzitterschap afwisselend wordt ingevuld door de overheid en de privé. Ik wens Liesbeth veel succes en ik ben er van overtuigd dat ze dit zeer goed zal doen.

Veel leesplezier,

Bart Naeyaert

voorzitter VCM

INHOUDSTAFEL

WOORD VOORAF.....	1
INHOUDSTAFEL.....	3
1 VLAAMS COÖRDINATIECENTRUM MESTVERWERKING	6
1.1 VCM-team	7
1.2 VCM-leden.....	7
1.3 Algemene Vergadering, Raad van Bestuur en Dagelijks Bestuur	2
1.4 VCM businessplan 2014-2018.....	8
2 OVERLEG.....	9
2.1 VCM-werkgroepen	9
2.1.1 Werkgroep Rundveemest.....	9
2.1.2 Werkgroep Spuiwater	9
2.1.3 Werkgroep Omzendbrief RO – positieve lijst.....	9
2.2 Afvaardiging in stuurgroepen en platformen.....	9
2.2.1 Knelpuntencommissie Biogas-E vzw	9
2.2.2 Consortium VEMIS.....	10
2.2.3 Vlaams Vergisters Platform (VVP)	10
2.2.4 Landbouwoverleg Mestbank.....	10
2.2.5 WG Bedrijfsbenadering – MAP V	11
2.2.6 Overlegplatform UPOBA.....	11
2.2.7 Werkgroep Kwaliteit Vlaco.....	11
2.2.8 Platform kleinschalige vergisting.....	11
2.2.9 Stakeholdermeeting European Sustainable Phosphorus Platform (ESPP).....	11
2.2.10 Stuurgroep MIP Nutrient Clearing House	12
2.3 Strategisch overleg	12
2.3.1 Overleg Wallonië	12
2.3.2 Overleg met Biogas-E en Inagro	12

2.4	Overleg met buitenlandse instellingen	13
2.4.1	Rondleiding Texaanse studenten	13
2.4.2	Bezoek Ministerie van Landbouw uit Nedersaksen	13
2.4.3	Overleg LTO Nederland	14
2.4.4	Bezoek Senegal i.k.v. Broederlijk Delen	14
2.4.5	Bezoek beurs VIV Europe 2014	15
2.4.6	EU-workshop Rennes	15
2.4.7	Overleg Antropia	15
2.5	Overleg met leden	16
2.5.1	Ledenwerving en ledenevent	16
2.5.2	Overleg vzw Mestverwerkers	16
3	BELEIDSONDERSTEUNEND WERK.....	17
3.1	Overleg Mestbank i.k.v. MAP5	17
3.2	Knelpuntennota VCM	17
3.2.1	Overleg Kabinet Schauvliege	17
3.3	Sensibilisering.....	17
3.4	VCM-enquête: Stand van zaken mestverwerking in Vlaanderen in 2013.....	18
3.5	Opvolging herziening EU VO 2003/2003	19
4	KENNISCENTRUM	20
4.1	Nutriëntvalorisatie	20
4.1.1	Vlaams nutriëntenplatform.....	20
4.2	Composteringsproef i.s.m. ILVO.....	20
4.3	Transport via binnenvaart.....	20
4.4	Projectwerking	20
4.4.1	INTERREG IV-B project ARBOR	20
4.4.2	MIP-project Nutricycle	21
4.4.2.1	WG spuiwater in kader van Nutricycle	21
4.4.3	INTERREG IV-B project Biorefine	22
4.4.4	VLM-bestek.....	23

4.4.5	Ingediende projecten met VCM als partner	24
4.4.5.1	BBI-call 'ManuValor'	24
4.4.5.2	IWT LA 'NPC-strategie'	24
4.4.5.3	IWT LA 'Boxstrooisel'	24
5	KENNISOVERDRACHT	25
5.1	Eerstelijnsadvies	25
5.2	Toelichtingen	26
5.3	VCM-website	26
5.4	VCM-elektronische nieuwsbrieven	28
5.5	VCM-facebookpagina	31
5.6	VCM-forum	31
5.7	VCM-studiedagen	32
5.7.1	Workshop pocketvergisting "Brengt mest iets in de pocket"	32
5.7.2	Cursus Biogas	32
5.7.3	Studieavond Spuiwater in de praktijk	33
5.7.4	Launch event Biorefine Cluster Europe	34
5.8	Perscontacten	35
5.9	Dag van de landbouw	36
5.10	Ivan Tolpe prijs	37
	BIJLAGEN	38
	Bijlage 1: Samenstelling algemene vergadering	38
	Bijlage 2: Samenstelling raad van bestuur	40
	Bijlage 3: Samenstelling dagelijks bestuur	41
	Bijlage 4: Overzicht van de perscontacten van het VCM in 2014	42
	Bijlage 6: Leden VCM (situatie op 1 januari 2014)	45
	Bijlage 7: Businessplan 2014-2018	47

1 VLAAMS COÖRDINATIECENTRUM MESTVERWERKING

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (vzwVCM) is een **samenwerkingsverband en intermediair tussen de overheid en het bedrijfsleven** voor alle aspecten van mestverwerking en -bewerking in Vlaanderen. Het VCM beoogt om zowel de bedrijfswereld als de overheid te informeren, te ondersteunen en te laten samenwerken zodat voldoende duurzame mestverwerking in Vlaanderen gerealiseerd wordt.

Het VCM tracht dit te bewerkstelligen door het uitvoeren van volgende hoofdtaken:

- ✚ Het initiëren en coördineren van **structureel en thematisch overleg** tussen de overheid en de betrokken sectoren.
- ✚ Het **verrichten van beleidsondersteunend werk** via o.a.:
 - ✚ het opmaken van studies rond bepaalde thema's zoals innovatieve mest- en digestaatverwerkingstechnieken;
 - ✚ het oplijsten van de knelpunten inzake mestverwerking;
 - ✚ het jaarlijks opstellen van een studie over de evolutie van de operationele en beschikbare mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen (VCM-enquête).
- ✚ Het uitbouwen van een **kenniscentrum** met betrekking tot alle aspecten rond mestverwerking, met een bijzondere focus op de maximale valorisatie van nutriënten uit mest en reststromen bij mestverwerking.
- ✚ Algemene informatieoverdracht via brochures, website, elektronische nieuwsbrief, sociale media, studiedagen, persberichten, bezoeken aan praktijkinstallaties, enz.
- ✚ Internationale samenwerking: door o.a. deelname aan Europese projectwerking (Interreg, Horizon2020, Biobased Industries, ...), toelichting aan andere lidstaten met mestoverschotten over de Vlaamse mestverwerking, organisatie van een internationaal congres ManuREsource, deelname aan internationale uitwisselingen, etc.
- ✚ Het informeren van alle betrokkenen door het geven van onafhankelijk **eerstelijnsadvies** over ondermeer:
 - ✚ de keuze van de technologie;
 - ✚ het oplijsten en begrijpbaar maken van de diverse wetgevingen wat betreft erkenningen, verwerkingsplicht, transport, export en afzet van eindproducten.

1.1 VCM-team

De dagelijkse werking van het VCM werd verzekerd door een team bestaande uit Viooltje Lebuf (vanaf april 2014 full-time als VCM-adviseur), Emilie Snauwaert, Céline Schollier en Isabelle Mouton (administratief medewerker).

1.2 VCM-leden

Het VCM heeft een unieke structuur als gevolg van een divers ledenbestand en kan zo optimaal functioneren vanuit een breed platform. In 2014 kreeg VCM er twee nieuwe B-leden bij (Belfertil en Best-Hall)

Op 1 januari 2015 telde het VCM 7 A-leden en 22 B-leden:

A-leden (tussen haakjes het aantal lidmaatschapsschijven)

Beleidsdomein Landbouw & Visserij (ALV) (1)

Bemefa (2)

Boerenbond (1)

POM - West-Vlaanderen (1)

Provincie Oost-Vlaanderen (1 +
werkingstoelage)

Provincie West-Vlaanderen (4)

VLM - afdeling Mestbank (3)

B-leden (tussen haakjes het aantal lidmaatschapsschijven)

ASB (1)	ILVO (1)
Belfertil (1)	KBC Bank en Verzekering (1)
Best-Hall (1)	Karel Sterckx nv (1)
Bio Armor (1)	Nat. Centr. Landbouwservice (1)
Cogen Vlaanderen (1)	Shanks Vlaanderen (1)
Creafarm (1)	Provincie Antwerpen (4)
Crelan (1)	Provincie Limburg (1)
De Mestverwerkers (1)	Provincie Vlaams-Brabant (1)
DLV België (1)	SBB (1)
BNP Paribas Fortis (1)	Trevi (1)
GEA Westfalia (1)	VITO (1)

Verder ontvangt het VCM een **dotatie** van de **Vlaamse Overheid**.

1.3 Algemene Vergadering, Raad van Bestuur en Dagelijks Bestuur

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking heeft als intermediair tussen de overheid en de bedrijfswereld een unieke structuur:

- ✿ Het beleid van VCM wordt bepaald door de **Raad van Bestuur**. De Raad van Bestuur wordt minstens viermaal per jaar bijeengeroepen en telt één of meerdere vertegenwoordigers (met een maximum van drie) per A-lid en drie jaarlijks verkozen afgevaardigden namens de B-leden.
- ✿ Maandelijks wordt het beleid verder uitgestippeld door het **Dagelijks Bestuur**, samengesteld uit de voorzitter, de ondervoorzitter, de secretaris en 2 extra vertegenwoordigers namens de A-leden.
- ✿ Eenmaal per jaar komen alle VCM-leden samen voor de **Algemene Vergadering** waarop onder andere de jaarrekening, de begroting en eventuele wijzigingen van de statuten worden goedgekeurd.

Als bijlage wordt de samenstelling van de Algemene Vergadering, de Raad van Bestuur en het Dagelijks Bestuur van het VCM weergegeven.

In 2014 vond de Algemene Vergadering plaats op 29 april bij Inagro te Beitem.

Vergaderingen van de Raad van Bestuur vonden plaats op 14 januari, 18 maart, 29 april, 24 juni, 9 september en 14 november.

Het Dagelijks Bestuur kwam samen op 14 januari, 11 februari, 18 maart, 29 april, 23 mei, 24 juni, 9 september, 15 oktober en 14 november.

Algemene vergadering van 29 april 2014

1.4 VCM businessplan 2014-2018

Verder bouwend op het vorige businessplan, met her en der enkele bijschavingen, werd het businessplan 2014-2018 opgesteld en goedgekeurd op de AV van 28/4/2014, u kan het tevens terugvinden in de bijlagen.

2 OVERLEG

Bij het overleg dat VCM organiseert tussen overheid en sector, worden specifieke aspecten van mestverwerking uitgebreid besproken teneinde mogelijke oplossingen voor de heersende knelpunten aan te reiken.

2.1 VCM-werkgroepen

2.1.1 Werkgroep Rundveemest

De doelstelling van deze werkgroep is een antwoord te bieden op volgende vragen:

- Hoe kan de rundveehouder inspelen op strenger wordende P-bemestingsnormen?
- Wat zijn de knelpunten voor de implementatie van bestaande technieken?

In 2014 werd een IWT-LA projectvoorstel uitgeschreven rond het gebruik van gescheiden dikke fractie rundermest als boxstrooisel (zie 4.4.5.3).

In 2014 heeft VCM ook een composteringsproef met het ILVO opgestart (zie 4.2).

2.1.2 Werkgroep Spuiwater

Het doel van de werkgroep is de knelpunten en opportuniteiten voor de valorisatie van spuiwater op te lijsten & daaruit af te leiden welke acties moeten ondernomen worden om meer afzet van spuiwater in Vlaanderen mogelijk te maken.

Volgend op de eerste demodag in 2013 werden in 2014 twee demodagen georganiseerd (zie 4.4.2.1).

2.1.3 Werkgroep Omzendbrief RO – positieve lijst

Op 14 februari kwam de werkgroep Ruimtelijke ordening samen om opnieuw het aspect rond update van de positieve lijst (Bijlage I) te bespreken. Op dit overleg waren dienst milieuvergunningen prov. W-VI, dienst milieu-inspectie buitendienst W-VI en DLV aanwezig. Naar aanleiding van dit overleg werd een duidingsnota regelgeving inputstromen vergistingsinstallatie opgesteld en gericht aan LNE - afdeling milieu-inspectie. Dit punt werd ook opgenomen in de knelpuntennota VCM die aan het Kabinet Schauvliege werd bezorgd (zie 3.2.1).

2.2 Afvaardiging in stuurgroepen en platformen

2.2.1 Knelpuntencommissie Biogas-E vzw

De doelstellingen van Biogas-E vzw zijn enerzijds het biogaspotentieel in Vlaanderen maximaal te benutten en anderzijds de initiatieven met betrekking tot anaerobe vergisting in Vlaanderen maximaal en objectief te begeleiden.

Een deel van de werking van Biogas-E is de organisatie van de knelpuntencommissie waar stakeholders elkaar ontmoeten en discussiëren over verschillende aspecten omtrent vergisting/biogasproductie.

Het VCM nam deel aan de knelpuntencommissie Biogas-E op 3 april en 19 december 2014.

2.2.2 Consortium VEMIS

VCM heeft het VEMIS-lidmaatschap in 2014 hernieuwd. VEMIS is een consortium dat werkt aan kennisopbouw rond luchtmissies in de veehouderij. Het consortium VEMIS bestaat uit een kerngroep, een dertigtal leden en verscheidene platformen rond beleid, wetenschap en gebruikers. De kennisopbouw binnen VEMIS gebeurt aan de hand van doctoraten en verschillende types projecten.

Op 1 oktober 2013 startte het IWT-LA project 'Staltechnieken en managementtools voor de reductie van geur- en fijn stof emissies in de Vlaamse varkenshouderij – Beheersen Luchtkwaliteit en Emissies bij Stalsystemen (BLES)'. De projectpartners in dit project zijn ILVO, UGent, Inagro en Innovatiesteunpunt. VCM is lid van de gebruikersgroep. Op vrijdag 21 februari 2014 ging de eerste vergadering met de gebruikersgroep door. VCM nam hieraan deel.

2.2.3 Vlaams Vergisters Platform (VVP)

Het VVP heeft tot doel het ondersteunen van de vergistingssector in de breedste zin van het woord. Er wordt overlegd en afgestemd over relevante thema's die te maken hebben met de vergistingsactiviteit op zich. Partners in het VVP zijn: Biogas-E – BiogasTec - DLV - FEBEM – FEBIGA – ODE Bio-Energieplatform – VCM – VLACO – IGEAN – IVVO.

In 2014 vonden de VVP-vergaderingen plaats op 28 februari, 26 september en 19 december.

VCM is in dit overleg het aanspreekpunt voor de input van mest in de vergistingsinstallatie en voor de verwerking van het digestaat.

2.2.4 Landbouwoverleg Mestbank

De Mestbank organiseert op regelmatige tijdstippen overlegmomenten met de vertegenwoordigers uit de landbouwsector.

De bedoeling van deze vergaderingen is het toelichten van wetgevende aspecten betreffende het mestbeleid en het bespreken van knelpunten en vragen vanuit de sector.

Het VCM maakt deel uit van dit sectoroverleg en geeft input waar nodig. Het landbouwoverleg van de Mestbank ging in 2014 door op 16 januari, 6 maart, 15 mei, 3 juli, 2 oktober en 4 december.

2.2.5 WG Bedrijfsbenadering – MAP V

Het VCM zetelde in de technische werkgroep 'Bedrijfsbenadering' van MAP5 en volgde de evoluties omtrent mestverwerking op de voet op.

Het VCM reageerde ook op de kennisgevingsnota voor het plan-MER van MAP5. In de nota wordt dieper ingegaan op enkele van de aandachtspunten van MAP5 die een impact kunnen hebben op de Vlaamse mestverwerkingssector, zoals de transitie naar meer nutriëntrecyclage en het behoud van organische stof uit dierlijke mest in Vlaanderen.

2.2.6 Overlegplatform UPOBA

VCM nam deel aan het overlegplatform "Uitvoeringsplan Organisch-Biologische Afvalstoffen (UPOBA)" op 18 maart, 9 september en 9 december 2014.

Dit platform wordt voorgezeten door OVAM en beoogt overleg over diverse aspecten met betrekking tot OBA's.

Op het UPOBA-overleg werd VCM geïnformeerd over de uitwerking van het actieplan 'Duurzaam beheer van biomassa(rest)stromen 2015-2020' dat door OVAM in uitvoering van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, werd opgesteld. VCM gaf haar input en opmerkingen rond de onderdelen 'nutriëntenrecuperatie' en 'biologische verwerking en afzet' door.

2.2.7 Werkgroep Kwaliteit Vlaco

VCM nam deel aan de werkgroep kwaliteit van Vlaco op 24 april en 14 oktober.

2.2.8 Platform kleinschalige vergisting

Op 14 november 2012 organiseerden VCM, Inagro en Biogas-E voor de eerste maal een platform kleinschalige vergisting. Heel wat landbouwbedrijven en KMO's kijken met belangstelling naar de mogelijkheden van kleinschalige vergisting voor hun bedrijf.

De ambities van het platform zijn: informatie uitwisselen, netwerken en prioritaire werkpunten inzake kleinschalige vergisting in Vlaanderen identificeren.

De derde editie van het platform kleinschalige vergisting ging door op 30 september 2014.

2.2.9 Stakeholdermeeting European Sustainable Phosphorus Platform (ESPP)

Het ESPP is een platform voor uitwisseling van kennis en ervaring, en netwerking op het gebied van fosformanagement. Het ESPP bevordert het overleg tussen de markt, stakeholders en beleidsmakers, en kaart de knelpunten op vlak van wetgeving aan.

De leden van het ESPP zijn een brede range van actoren uit de fosforketen: fosforontginning en -verwerking, water- en afvalverwerking, voeding, veevoeding en landbouw, fosforrecyclage, innovatie, technologieleveranciers, kenniscentra, ngo's en overheidsinstanties. VCM is, als lid van het Vlaams Nutriëntenplatform, ook lid van het ESPP.

VCM krijgt rechtstreeks alle mailing van het ESPP, en volgt op die manier alle ontwikkelingen op de voet. Op 6-7 juni en op 12 december nam VCM deel aan de ESPP meetings.

2.2.10 Stuurgroep MIP Nutrient Clearing House

In 2014 startte het MIP project 'Nutrient Clearing House' met als consortium Royal HaskoningDHV, Avecom, A-Worx en bedrijfspartners Indaver, Aquafin, Yara, ICL Fertilizers, EcoPhos, Rendapart, Anorel, AM Power, Europem, Umicore en Brenntag.

Doel van dit project is het opmaken van een concept van een gecentraliseerde opwaarderingsinstallatie voor nutriënten uit organische reststromen (zoals afvalwaterzuivering, maar ook mest).

Op 16 mei 2014 (kick off) en 17 november 2014 nam VCM deel aan de stuurgroep.

2.3 Strategisch overleg

2.3.1 Overleg Wallonië

In 2013 maakte Wallonië bekend dat een ontwerpbesluit, voor normering en toepassing van compost en digestaat, in opmaak was. De ontwerpbesluiten werden in 2014 in een eerste lezing goedgekeurd door de Waalse regering, maar de definitieve goedkeuring kon niet meer voor de verkiezingen afgerond worden. VCM volgde deze ontwikkelingen op de voet op, via herhaaldelijke telefonische contacten met OWD.

2.3.2 Overleg met Biogas-E en Inagro

Zoals afgesproken in 2012, wordt er met Biogas-E en Inagro op 3 punten samengewerkt: een gezamenlijke enquête voor VCM, Vlaco en Biogas-E van de mestverwerkers en vergisters (getrokken door VCM, cfr. 'VCM-enquête'), oprichting van een platform kleinschalige vergisting (getrokken door Inagro, cfr. 'Platform kleinschalige vergisting') en het opstarten van een nieuwe opleidingsreeks rond biogas (getrokken door Biogas-E, cfr. 'Cursus Biogas').

Op 22 april 2014 werd met Inagro, Biogas-E en VCM een bezoek gebracht aan enkele innovatieve concepten rond mest-/digestaatverwerking in Nederland: IV-Water, Serigas en ACRESS. Dit ter voorbereiding van de excursie binnen de biogasopleidingscyclus.

2.4 Overleg met buitenlandse instellingen

2.4.1 Rondleiding Texaanse studenten

Begin augustus kreeg de Vlaamse mestverwerkingssector een groep Texaanse studenten op bezoek (zomercursus Texas A&M University). Op 5 augustus voorzag het VCM een presentatie over mestverwerking in Vlaanderen op de Katholieke Universiteit van Leuven.

2.4.2 Bezoek Ministerie van Landbouw uit Nedersaksen

Op 12 en 13 mei ontvingen VCM en Vlakwa, in het kader van het Biorefine Interreg project, een Duitse delegatie uit de deelstaat Nedersaksen. Daar blijkt heel wat belangstelling te zijn in het zoeken naar oplossingen voor mestverwerking en waterzuivering.

Net als in Vlaanderen kampt de regio Nedersaksen met een nutriëntenoverschot. Momenteel wordt het overschot aan mest geëxporteerd naar de andere Duitse deelstaten of naar het buitenland. Voor de komende jaren wordt een verdere stijging van de nutriëntendruk verwacht, net als in de andere deelstaten. Daarom zijn ook zij op zoek naar structurele oplossingen voor de verwerking van deze nutriënten, en wensten ze via dit bezoek bij te leren van de jarenlange ervaring in Vlaanderen.

De eerste dag ging door in het VLM-gebouw te Brugge en ging van start met een plenair gedeelte waarin de Vlaamse activiteiten werden voorgesteld inzake mestwetgeving, mestverwerking, en grondwaterbescherming. Nadien volgde een speed dating, waar de Vlaamse aanwezigen kort met de Duitse delegatie konden kennismaken. Aansluitend volgde er een netwerkdiner.

Op de tweede dag werd een bezoek gebracht aan enkele innovatieve praktijkinstallaties. Zo trok de delegatie naar Staden, waar het varkensstalsysteem VEDOWS (scheiding urine en drijfmest) werd getoond op het bedrijf van Johan Dhondt. Daarna volgde een bezoek aan de mestverwerking van Danis (Izegem), de constructed wetlands van Innova Manure bij Lieven Lafaut in Pittem en de waterzuivering van Agristo, waarbij struviet uit het afvalwater wordt gewonnen door een techniek van Nuresys.

Aan Duitse zijde werd met een 45-tal personen aan het bezoek deelgenomen. Vanuit Vlaanderen sloten een 30-tal personen uit de bedrijfswereld, onderzoek en overheid aan.

Dit bezoek was ook de ideale gelegenheid om informatie uit te wisselen rond handel van mestproducten tussen Vlaanderen en Duitsland. Tijdens een besloten overleg werd door de landbouwkamer Nedersaksen een overzicht gegeven van de wetgeving omtrent handel in meststoffen.

Tijdens deze tweedaagse werd heel wat interessante informatie uitgewisseld en werden nieuwe contacten gelegd. Hopelijk kan dit de start zijn van een goede verdere samenwerking rond deze gezamenlijke uitdaging.

Bezoek met de Duitse delegatie aan de constructed wetlands

2.4.3 Overleg LTO Nederland

Op 26/02 kreeg VCM bezoek van een delegatie uit Nederland (contact via LTO Noord). In het kader van hun recente mestverwerkingsplicht wensten zij info te krijgen over hoe wij dit (administratief) aanpakken in Vlaanderen. Dit overleg kaderde binnen het Biorefine project (zie 4.4.3).

2.4.4 Bezoek Senegal i.k.v. Broederlijk Delen

Op 13 maart kreeg VCM bezoek uit Senegal, in het kader van de actie van Broederlijk Delen, die gasten uit het Zuiden laat kennismaken met organisaties uit het Noorden. VCM trok samen met Ansou Sane naar de pocketvergisting van Bioelectric bij Jan Clement in Knesselare. Ter plaatste kregen we uitleg van Christophe van Havermaet van Bioelectric over de werking van de pocketvergister, een techniek die transfereerbaar kan zijn naar Afrika. De eerste contacten zijn alvast gelegd! Na een dag vol 'energie' keerde Ansou, onder de indruk van de technologie, de omvang van de bedrijven en landerijen, terug naar zijn gastgezin in Brugge.

Wat uitleg over pocketvergisting aan onze gast uit Senegal

2.4.5 Bezoek beurs VIV Europe 2014

Van 20 tot 22 mei 2014 ging de VIV Europe beurs door in Utrecht. Naast de talrijke beursstanden, werden er ook enkele seminars georganiseerd. VCM ging haar oor te luisteren leggen bij de sessie georganiseerd door Dorset Green Machines. Onderwerp was de verschillende mogelijkheden van be-/verwerking van pluimveemest via verbranding, vergisting, pyrolyse of droging.

2.4.6 EU-workshop Rennes

Van 7 tot 9 juli ging in Rennes (Bretagne, Fr) een workshop rond bio-economie door waar stakeholders van verschillende Europese regio's samenkwamen. Deze workshop werd medegeorganiseerd door de Europese Commissie (DG Grow) en de regio Bretagne. VCM nam deel aan deze activiteit en deed een bijdrage als rapporteur van de werkgroep rond wetgeving.

2.4.7 Overleg Antropia

Het Antropia overleg wordt georganiseerd door InnovatieNetwerk Nederland om de voortgang te bespreken in het kader van het Project Markt voor Mest. Alle innovaties omtrent mestmanagement/mestverwerking in Nederland worden daar besproken. Op dinsdag 14 oktober nam VCM deel aan dit overleg.

2.5 Overleg met leden

2.5.1 Ledenwerving en ledenevent

Op 13 februari ontmoetten het VCM-team, haar leden en potentieel nieuwe leden elkaar op het bedrijf Quirijnen Energy Farming in Merksplas. Daar vond het jaarlijkse ledenevent met aansluitende nieuwjaarsreceptie plaats. Ook potentieel nieuwe leden waren welkom om meer te horen over de VCM-werking en kennis te maken met de huidige leden.

Rondleiding op het bedrijf van Quirijnen Energy Farming

2.5.2 Overleg vzw Mestverwerkers

In 2014 werd op vraag van de vzw Mestverwerkers afgesproken dat de Mestbank elk kwartaal een overzicht doorgeeft van volgende cijfers:

- hoeveelheid verwerkte mest/geëxporteerde mest
- uitgedrukt in kg N en P2O5
- opgedeeld in varkensmest, pluimveemest en digestaat

Dit laat de mestverwerkers toe om een betere inschatting te maken van wat verwerkt is en wat nog verwerkt moet worden. In oktober 2014 werden de gegevens voor het kwartaal juli-augustus-september voor de eerste keer aangeleverd.

Op de bestuursvergadering van de vzw Mestverwerkers op 17 december heeft VCM deze cijfers voorgesteld. Op deze vergadering heeft VCM ook de acties omtrent promotie naar Frankrijk (i.k.v. Biorefine project) toegelicht.

3 BELEIDSONDERSTEUNEND WERK

3.1 Overleg Mestbank i.k.v. MAP5

Op 24 oktober vond er, op vraag van de vzw Mestverwerkers, een overleg plaats met VLM. Tijdens dit overleg werd besproken wat de verwachtingen waren van de vzw Mestverwerkers in het kader van MAP5 omtrent uitbreiding mits mestverwerking, het proefproject rond de bedrijfsforfaits, uitrijden van effluent in de verbodsperiode, effluent op derogatiepercelen en statuut van digestaat.

3.2 Knelpuntennota VCM

Naar aanleiding van de verkiezingen 2014 werd de VCM-knelpuntennota in mei verstuurd naar alle partijen, het Kabinet van Minister Schauvliege en de studiedienst van de Vlaamse regering. Na de vorming van de nieuwe regering werd de nota opnieuw verstuurd naar de Vlaamse regeringspartijen, het kabinet van minister Schauvliege en de federale regeringspartijen.

3.2.1 Overleg Kabinet Schauvliege

Op 22 oktober werd VCM uitgenodigd op het Kabinet Schauvliege om haar knelpuntennota verder toe te lichten. Volgende punten werden besproken:

1. MAP 5
 - a. Statuut gerecupereerde nutriëntenstromen zoals concentraten van membraanfiltratie
 - b. Interpretatie Nitraatrichtlijn - statuut digestaat
2. Afzet naar Wallonië
3. Verwerking digestaat in mestverwerkingsinstallaties
4. Regelgeving inputstromen vergistingsinstallaties
5. Herziening Europese Meststoffenwetgeving
6. Export van niet-verwerkte varkensmest naar Nederland

3.3 Sensibilisering

In 2014 werd opnieuw een sensibiliseringscampagne opgestart om landbouwers aan te sporen hun aanvoer van mest naar verwerkingsinstallaties voldoende te spreiden.

Dit keer gaf Mestbank de voorkeur om geen brief meer te versturen, maar een persartikel te publiceren (Mestbank ism VCM). Dit persartikel werd ook opgenomen in de VCM-nieuwsbrief.

3.4 VCM-enquête: Stand van zaken mestverwerking in Vlaanderen in 2013

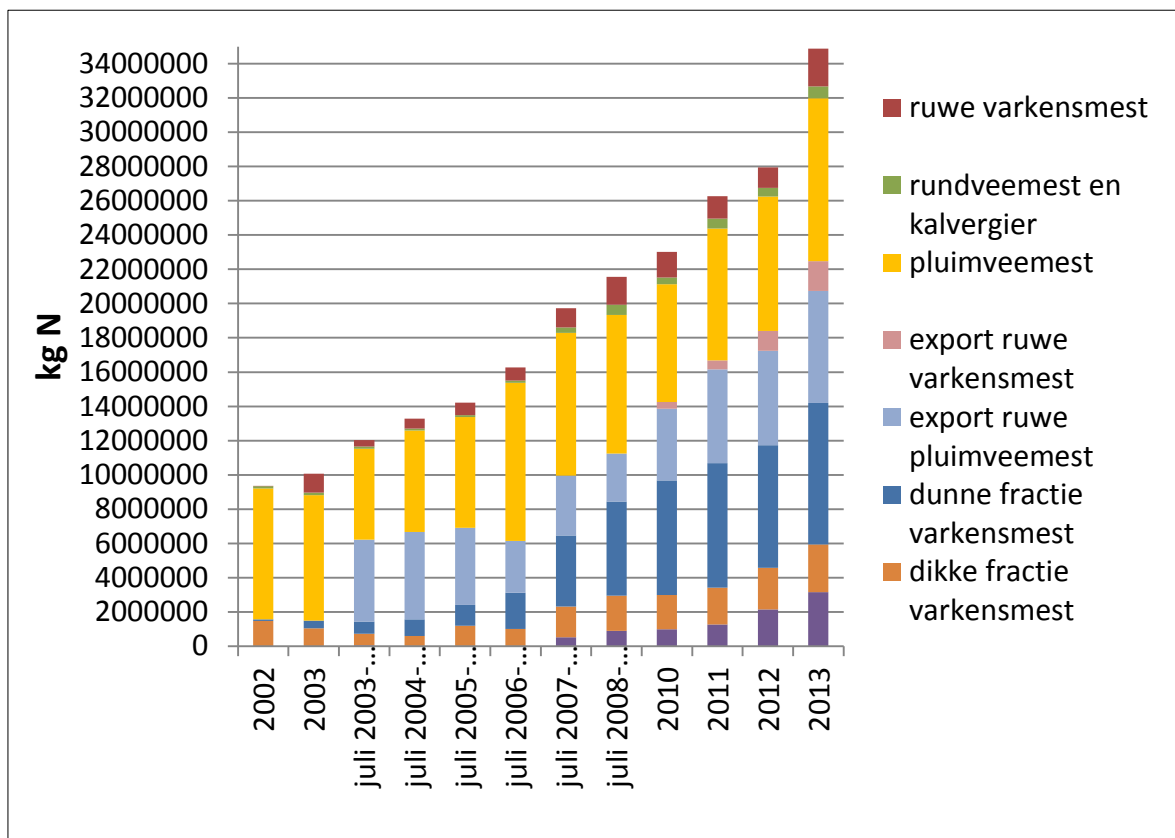
Uit de resultaten van de VCM-enquête blijkt dat er in 2013 in Vlaanderen bijna 35 miljoen kg stikstof uit dierlijke mest werd verwerkt. Het grootste gedeelte (46%) van de N-verwerking werd gerealiseerd door de verwerking van pluimveemest (9,5 miljoen kg N) en de export van ruwe pluimveemest (6,5 miljoen kg N). De verwerking van varkensmest (incl. export) leverde een operationele capaciteit van 15 miljoen kg N op (43%). In vergelijking met het jaar 2012 is de operationele verwerking, excl. export, met ongeveer 8.3% toegenomen. De export van ruwe varkensmest is met 51% toegenomen in vergelijking met 2012 en de export van pluimveemest met 19%. Uitgemiddeld over deze 3 posten bedraagt de stijging dus zo'n 12%. De verwerking van dierlijke mest in Vlaanderen blijft dus toenemen, met in 2013 een iets sterkere stijging dan de jaren voorheen, wellicht te wijten aan een minder goed voorjaar, een uitbreiding van de bestaande installaties en de opstart van 7 nieuwe installaties.

In 2012 steeg de export van ruwe pluimveemest slechts beperkt ten opzichte van 2011 (+1.9%). In 2013 echter nam de export terug sterker toe, ten opzichte van 2012 is er een stijging waar te nemen van 18.8%. De export van ruwe varkensmest naar Nederland blijft stijgen (+ 51% tov 2012), maar niet meer zo sterk als in 2012 (+ 125% tov 2011).

In 2013 zijn er 7 nieuwe installaties opgestart en is 1 installatie stopgezet. Vlaanderen telt zo in totaal **129 operationele mestverwerkingsinstallaties**. 115 daarvan zijn ingeplant in agrarisch gebied; 14 installaties zijn gevestigd op een industrieterrein. Al deze bedrijven zijn vaste installaties.

De biologie (biologische N-verwijdering uit de dunne fractie varkensmest, rundermest of digestaat) is nog steeds de meest toegepaste techniek (83 van de 129 installaties), gevolgd door droging (17 installaties), totaalverwerking (13 installaties) en biothermische droging (11 installaties). De grootste hoeveelheid N wordt verwerkt in de biologieën (9,2 miljoen kg N of 34% van totale hoeveelheid verwerkte N), terwijl de grootste hoeveelheid fosfor wordt verwerkt via biothermische droging (5,7 miljoen kg P₂O₅ of 31% van de totale hoeveelheid verwerkte P₂O₅).

De enquête-resultaten werden voorgesteld tijdens een persconferentie op 2 juli 2014.

Figuur 1: Evolutie van de operationele mestverwerkingscapaciteit in Vlaanderen van 2002 tot 2013 (in kg N)

3.5 Opvolging herziening EU VO 2003/2003

De huidige 2003/2003 verordening definieert welke minerale meststoffen de stempel 'EG meststof' krijgen en dus vrij (zonder toestemming van het land van bestemming), kunnen verhandeld worden. De Europese Commissie is al een tijdje gestart met een herziening van de verordening, waarbij de scope wordt uitgebreid van louter minerale meststoffen naar andere meststoffen, met inbegrip van organische meststoffen, verwerkte mest, groeimiddelen, bodemverbeteraars,...

VCM volgde de besprekingen rond de herzieningen van dichtbij op en had nauw contact met Alfred Generet en Heleen De Norre, de personen die voor België zetelen in de werkgroep Revision Fertiliser Regulation. Daarnaast richtte VCM verschillende nota's aan de Europese Commissie met als doel dat de drempelwaarden voor NPK, organische stof en zware metalen zo gesteld worden dat de Vlaamse mestverwerkingsproducten onder de nieuwe verordening vallen.

Tegen eind augustus 2014 vroeg de Europese Commissie opnieuw feedback op de kwaliteits-, labelling-, en veiligheidsvereisten. VCM heeft daarom, in het kader van het Europees Interreg IVB Biorefine project, een nota opgesteld met enkele belangrijke bemerkingen.

4 KENNISCENTRUM

4.1 Nutriëntvalorisatie

4.1.1 Vlaams nutriëntenplatform

Het Vlaams Nutriëntenplatform wordt gecoördineerd door VLAKWA (Vlaams Kenniscentrum Water) en heeft als voornaamste doelstelling te onderzoeken welke acties en initiatieven er nodig zijn om nutriëntenrecuperatie in verschillende sectoren in Vlaanderen (landbouw, voedingsindustrie, waterzuivering, biogassector) te stimuleren.

VCM nam deel aan de stuurgroep vergadering op 11 september, en aan de kerngroep vergadering op 7 februari.

4.2 Composteringsproef i.s.m. ILVO

In 2013 gaf VCM de opdracht aan ILVO om in april 2014 een proef op te zetten om na te gaan of hygiënisatie van dikke fractie rundermest op het bedrijf door middel van biothermische droging mogelijk is, en wat de eigenschappen van het eindproduct zijn.

Op 27 mei werd op een ILVO-studiemiddag de tussentijdse resultaten van deze proef voorgesteld.

Op 9 oktober werden de resultaten van deze proef op de ILVO-studiedag 'Bodem, nutriënten en compost: onderzoek voor een duurzame landbouw' voorgesteld.

4.3 Transport via binnenvaart

In 2014 lanceerde POM West-Vlaanderen een pilootproject voor het vervoer van bodemverbeteraars via de binnenvaart. Begin december werd er voor de eerste maal een vracht mestcompost, van een Vlaamse composteerder, vanuit Wielsbeke richting Noord-Frankrijk vervoerd via het Watertruck concept. VCM heeft bij dit pilootproject haar advies en contacten aangeleverd.

4.4 Projectwerking

4.4.1 INTERREG IV-B project ARBOR

In april 2011 ging het Interreg IV-B project ARBOR van start. Het project loopt tot juni 2015 (verlenging) en heeft 13 verschillende partners binnen Noord-West Europa.

Het VCM engageerde zich als trekker van actie 9 binnen werkpakket 2: nutriëntrecuperatie uit digestaat. Actie 9 werd opgesplitst in verschillende subtaken die één gemeenschappelijke doelstelling hebben: de intrinsieke waarde van het digestaat beter in beeld brengen om het financiële knelpunt dat digestaat momenteel betekent voor de vergistingssector om te vormen tot een opportuniteit. Ook Inagro en UGent zijn betrokken binnen deze actie.

In 2014 werd binnen het kader van het ARBOR project onder andere aan veldproefwerking gedaan, en werd een onderzoek opgestart met het Duitse onderzoeksinstituut Fraunhofer rond de recuperatie van fosfor uit varkensmest en digestaat. Het VCM nam tevens deel aan de verschillende consortiumvergaderingen.

4.4.2 MIP-project Nutricycle

Het MIP-project Nutricycle “Groene kunstmest uit mest en digestaat” ging van start in december 2011. De doelstellingen van het project zijn innovatieve technieken (ammoniakstripping, struvietprecipitatie, doorgedreven scheiding) voor nutriëntenrecuperatie uit digestaat en mest via piloottesten te onderzoeken, de eindproducten te testen via veldproeven, en de vermarktingsmogelijkheden van deze producten te onderzoeken. Industriële partners in dit project zijn Waterleau, Innova Energy, Kemira en DLV Innovision. Onderzoekspartner in dit project is Ugent en onderaannemers zijn VCM, Inagro en VITO.

Het VCM nam in 2014 deel aan de consortiumvergaderingen en schreef verschillende brochures rond de afzet van gerecupereerde nutriënten.

4.4.2.1 WG spuiwater in kader van Nutricycle

Binnen het project Nutricycle (verlenging tot juni 2014) werkte VCM op het stimuleren van afzet van spuiwater in de Vlaamse akkerbouw.

In 2013 werd reeds een eerste demodag rond spuiwater georganiseerd. In 2014 werd dit initiatief verder gezet met een demodag op 12 maart in Tielt en op 24 maart in Wuustwezel. Dit in samenwerking met Inagro en het Innovatiesteunpunt.

In het kader van emissiereducerende maatregelen worden steeds meer luchtwassers geplaatst (varkenshouderij, drogen van mest, compostering, ...). Sinds vorig jaar werd het spuiwater van een chemische luchtwasser als kunstmeststof erkend. Tijdens deze studiedagen werden de aanwezigen geïnformeerd over de waarde en het gebruik van dit product.

Begin juli 2014 werd de brochure: “Een luchtwasser, wat nu?” gelanceerd ism Inagro en Innovatiesteunpunt.

Verder werd i.k.v. dit project door VCM een nieuwe website opgestart - (www.spuiwater.be) – waar alle informatie rond spuiwater te vinden is: persartikels, vraag&aanbod, rekentool, enz.

4.4.3 INTERREG IV-B project Biorefine

De activiteiten binnen dit project werden gestart in 2013; het project loopt tot 31 december 2015. Partners in dit project zijn Universiteit Gent, Gembloux Agro-Bio Tech – Université de Liège (BE), Alterra (NL), Bauhaus-Universität Weimar (DE), University of Leeds (UK), LDAR, Enerbiom (Fr). VCM is subpartner van Universiteit Gent, naast Vlaco vzw, DLV Innovision en Biogas-E. De taken van de subpartners worden pas in 2014 gestart.

Doel van het project is de ontwikkeling van innovatieve strategieën voor de recuperatie van anorganische chemicaliën van afvalstromen uit de agro- en bio-industrie.

Binnen dit project realiseerde VCM volgende activiteiten/taken:

- Co-organisatie Biorefine launch (04/07)
- Samenwerking Frankrijk ivm handel/afzet Vlaamse mestproducten:
 - VCM stelde een brochure op met een overzicht van de wetgeving die voor export van mestproducten naar Frankrijk van toepassing is. In 2014 werd de geüpdatete versie gepubliceerd.
 - Overleg met LDAR (26/06) waarbij de eerste werkgroep VI-Fr werd voorbereid (15-16/01/2015)
- Samenwerking Wallonië: In het kader van dit project werden nauwe contacten onderhouden met OWD en Universiteit Gembloux. In 2014 werd getracht een nota op te stellen rond afzet Vlaamse verwerkte mestproducten naar Wallonië, in samenwerking met de Waalse partners. Deze zou gericht worden naar het Waals Kabinet.
- Samenwerking Duitsland
 - Bezoek uit Nedersaksen (zie 2.4.2) met besloten overleg rond handel van mestproducten tussen Vlaanderen en Duitsland
- Samenwerking Nederland
 - Bezoek uit Nederland (zie 2.4.3)
- Veldproefwerking – derogatie voor de inzet van dunne fractie digestaat en mineraalconcentraten boven de norm van 170 kg N/ha.
 - Op 28 februari 2014 werd een aanvraag ingediend door VCM, i.s.m. Inagro en UGent, voor een afwijkingen op de bepalingen van het Mestdecreet (betreft educatieve demonstraties of wetenschappelijke proefnemingen op de bepalingen van artikel 13 §2). Op 1 april 2014 werd de aanvraag goedgekeurd door het kabinet Schauvliege. In de gunning werden enkele voorwaarden geformuleerd, waaronder het oprichten van een begeleidingscommissie om een verdere opvolging van de proef en de onderzoeksresultaten mogelijk te maken. De proef

bestond uit drie blokkenproeven van 1 ha, en een praktijkproef voor volleveldstoepassing voor een totaal van 24 ha.

- Brochure 'nutriënt recovery from manure': binnen Biorefine wordt een gemeenschappelijke brochure rond nutriëntenrecuperatie opgesteld. VCM gaf specifieke input rond nutriëntenrecuperatie uit mest, met enkele succesverhalen uit de Vlaamse mestverwerking: biothermische droging, bekalking dikke fractie varkens/pluimveemest en bekalking dunne fractie varkensmest, met recuperatie van N via zure wassing. Deze brochure wordt in 2015 gepubliceerd.
- Opvolging wetgeving
 - Revisie 2003/2003 (zie 3.5)
 - Opvolging ESPP (2.2.9)

Voor alle info omtrent het Biorefine-project zie <http://www.biorefine.eu/biorefine>.

4.4.4 VLM-bestek

Eind vorig jaar werd vanuit het 'Onderzoeks- en voorlichtingsplatform duurzame bemesting' van de VLM een bestek uitgeschreven m.b.t. de agronomische waarde van bewerkte dierlijke mest. Vanuit Vlaanderen werd met volgende partijen een consortium gevormd: VCM, Ugent, Inagro, BDB, Hooibeekhoeve en ILVO. Het project werd toegewezen aan dit consortium.

De studie heeft als doelstelling om meer duidelijkheid te creëren rond de agronomische waarde en de verdere ontwikkelingsmogelijkheden van producten van dierlijke mestbewerking binnen het kader van de milieudoelstellingen. Deze ontwikkelingsmogelijkheden behelzen zowel onderzoek naar en optimalisatie van de samenstelling van deze producten, als ook het in kaart brengen van de economische haalbaarheid inzake het gebruik van deze producten en inzake de toepassing van de technologie op schaal van een landbouwbedrijf.

Hiermee wil de studie input geven aan beleidsvoorstellen die belemmeringen voor agronomisch interessante producten wegnemen of de toepassing van interessante producten of technologieën zelfs stimuleren (ondersteunen) bij de landbouwer. Op die manier kan men anticiperen op toekomstige wijzigingen in het mestbeleid door een maximale valorisatie van de nutriënten uit dierlijke mest.

De taak van het VCM bestond erin om een macroscreening van alle mestbe- en verwerkingstechnieken in Vlaanderen uit te voeren. Hierbij worden de kenmerken van de eindproducten opgesomd, de voordelen/nadelen, in welke fase de technieken zich bevinden (labo/full scale), etc.

Vervolgens werden de meest interessante technieken geselecteerd om verder uit te diepen in een microscreening.

In een tweede fase van het project worden de producten met het meest potentieel uitgetest in pot- en veldproeven, uitgevoerd door Ugent, Inagro, ILVO en Hooibeekhoeve. Om het plaatje te vervolledigen wordt door Ugent een economische analyse gemaakt van de geselecteerde technieken en producten

4.4.5 Ingediende projecten met VCM als partner

VCM heeft een bijdrage geleverd bij het opstellen van verschillende projectvoorstellen die in 2014 werden ingediend, waarin VCM werd opgenomen als (sub)partner/onderaannemer.

4.4.5.1 BBI-call 'ManuValor'

VCM heeft, samen met verschillende internationale partners, een project ingediend binnen de BBI-call (Biobased Industries). Het voorstel werd op 15/10 door Wageningen Universiteit ingediend, met als partners Alterra, Groot-Zeverd, PROMAN, UGent, VCM, Nijhuis, SNB, ICL, Reterra, RIKa en NuReSys.

4.4.5.2 IWT LA 'NPC-strategie'

Doel van dit project is het bereiken van een optimale recuperatie van fosfaat uit dierlijke mest of digestaat via doorgedreven scheidingstechnieken en fosforprecipitatie (als struviet/Ca-fosfaat) om op die manier de aanwezige koolstof en stikstof in de dierlijke mest optimaal te benutten op Vlaamse landbouwgrond en het afgescheiden fosfaat te vermarkten naar land- en tuinbouw en/of industrie. Onderzoekspartners zijn Inagro (=projectaanvrager), UGent (vakgroep prof. E. Meers), UGent (vakgroep prof. J. Buysse), UGent (vakgroep prof. S. De Neve) met in onderaanneming VCM en DLV.

4.4.5.3 IWT LA 'Boxstrooisel'

Binnen dit project zou onderzoek gedaan worden naar het gebruik van dikke fractie als boxstrooisel:

- Wat zijn de randvoorwaarden voor een veilig gebruik (melkkwaliteit, uiergezondheid)?
- Kunnen de bestaande scheiders de randvoorwaarden vervullen?
- Kunnen additieven de bacteriologisch druk verlagen in de diepstrooiselboxen
- Invloed van het gebruik van dif als strooisel op NH₃ emissie

Dit project werd op 27/11 ingediend door ILVO, met VCM en MCC in onderaanneming.

De taak van VCM is de disseminatie en valorisatie van de projectresultaten en het aftoetsen van de haalbaarheid van de voorlopige randvoorwaarden in de praktijk. VCM zou dus vooral instaan voor het coördineren en opvolgen van het onderzoek rond scheidingsefficiënties.

5 KENNISOVERDRACHT

5.1 Eerstelijnsadvies

Het verlenen van onafhankelijk eerstelijnsadvies blijft een prioritaire taak van het VCM.

Iedereen kan terecht bij het VCM voor informatie, advies en/of begeleiding inzake mestverwerking: mestverwerkers, beleidsmakers, burgers, landbouwers, administraties, studenten, constructeurs, consultants, mengvoederfabrikanten, lokale, provinciale en Vlaamse bestuurders, onderzoekers, enzovoort.

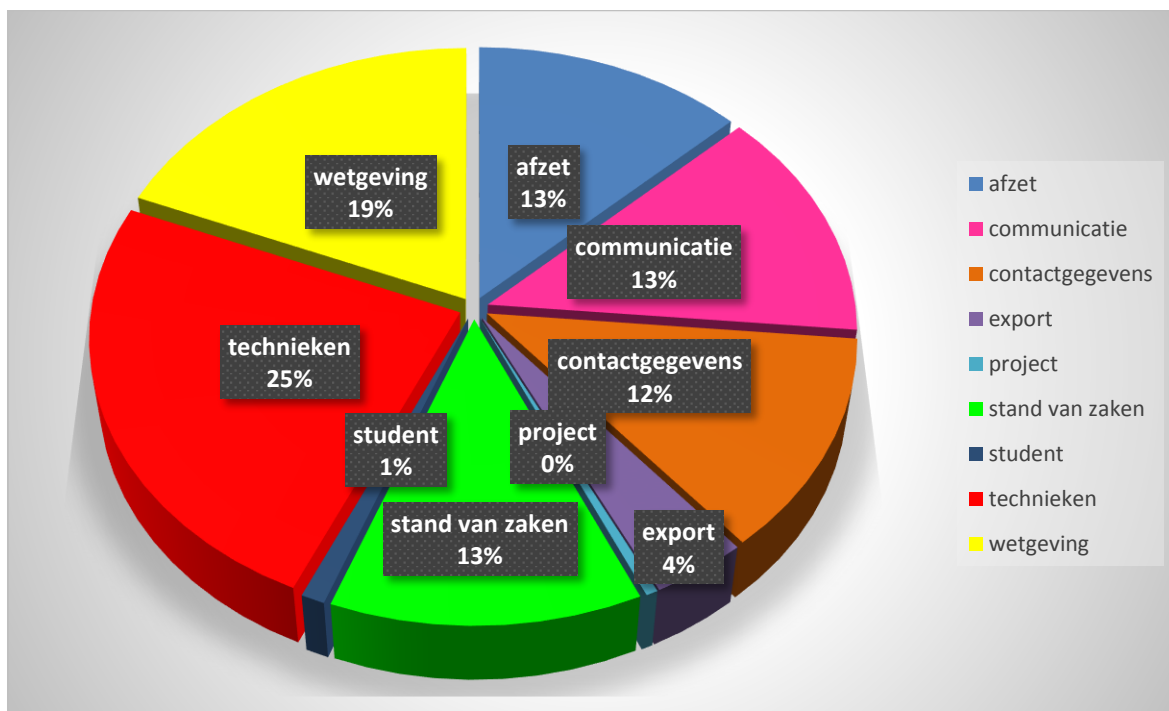
✿ In 2014 werden er 207 eerstelijnsadviezen per mail en per telefoon behandeld, met een gemiddelde van 17 adviezen per maand.

✿ Naast het behandelen van eerstelijnsadviezen per telefoon of per mail, had het VCM dit jaar een aantal besprekingen met betrokkenen op zoek naar informatie over mestverwerking.

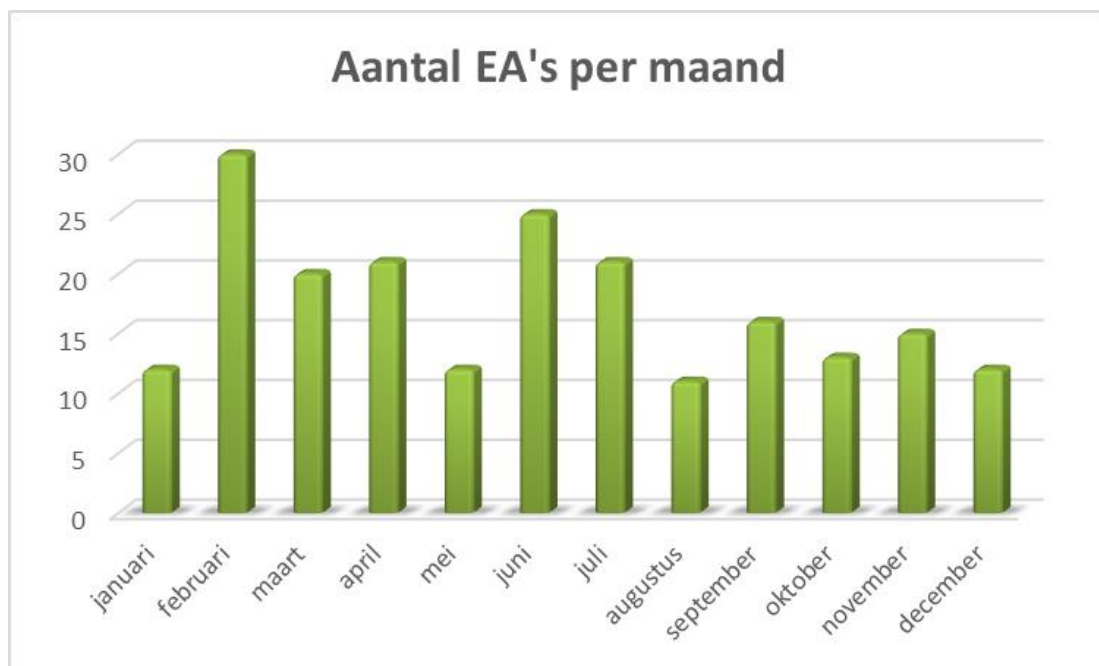
Dit betrof voornamelijk potentiële initiatiefnemers van mestverwerking, studenten of constructeurs die de haalbaarheid van een nieuwe mestverwerkingstechniek wilden aftoetsen, maar ook overheden en andere betrokkenen met specifieke vragen rond mestverwerking.

Het aantal behandelde eerstelijnsadviezen is in 2014 lichtjes afgenomen ten opzichte van 2013. In 2012 waren er dat 291, in 2013 waren er dat 265.

In 2014 was er vooral vraag naar informatie met betrekking tot technieken (25%), wetgeving (19%), stand van zaken (13%), afzet (13%) en communicatie (13%)

Procentuele indeling van het aantal eerstelijnsadviezen (EA) per thema in 2014

Het aantal eerstelijnsadviezen per maand in 2014

5.2 Toelichtingen

Voor diverse onderwijs- en onderzoeksinstituten en bedrijven werden toelichtingen verzorgd, dit soms gekoppeld aan een bedrijfsbezoek:

zie 2.4:

- Toelichting Texaanse studenten
- LTO Nederland
- Bezoek uit Nedersaksen
- Bezoek Senegal

5.3 VCM-website

Overzicht van de website in 2014

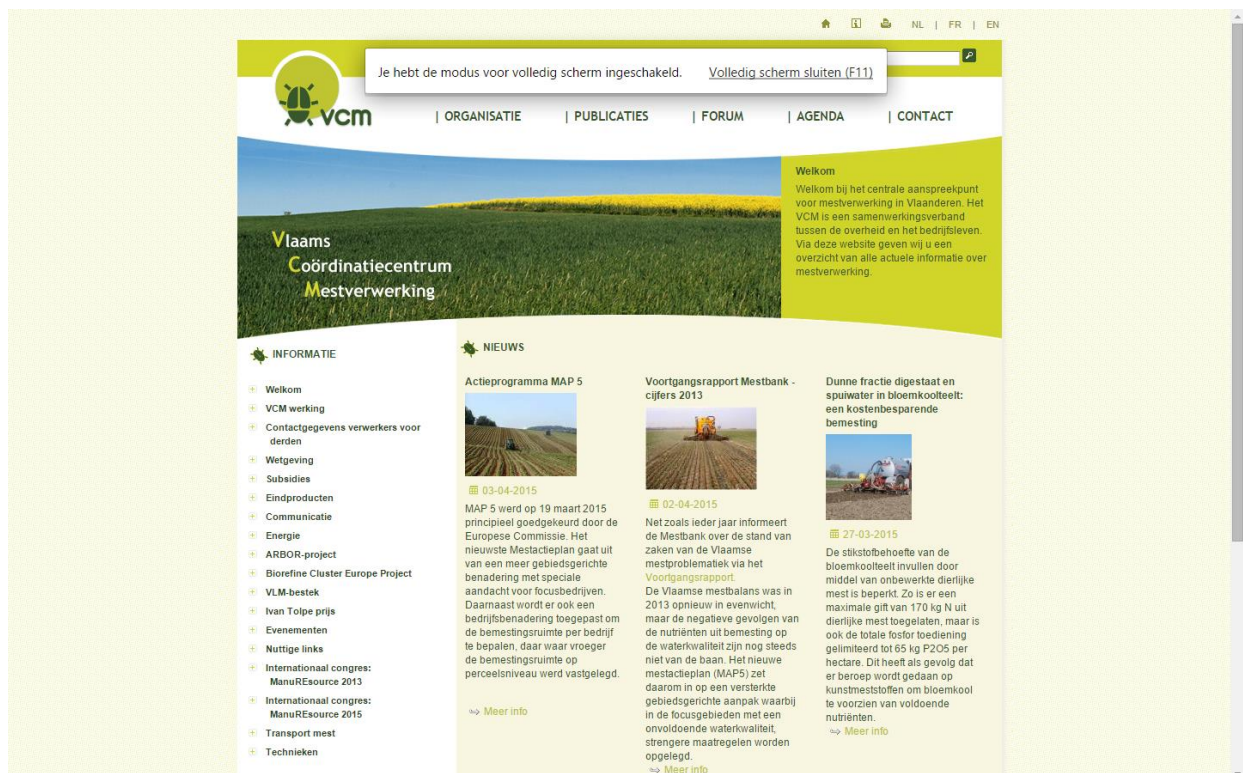
- 23.782 unieke bezoekers
- 44.891 bezoeken
- 179454 bezochte pagina's
- Top-10 van de bezochte pagina's:
 1. Home pagina
 2. Lijst verwerkers voor derden
 3. Nieuws/nieuwsarchief

4. Publicaties
5. Contact
6. Technieken
7. Organisatie
8. Agenda
9. Wetgeving

○ Verbinding naar site vanaf

1. direct adres / bookmarks: 76.6 %
2. links vanuit internet zoekmachines: 15,2 % (zoekwoorden vooral VCM, mest(verwerking), mestdecreet, effluent, spuiwater, luchtwasser, digestaat)
3. vanuit externe pagina's: 8 % (vooral via VLM, VILT, en www.luchtwassers.com)

De VCM-website lokt nog steeds veel bezoekers

5.4 VCM-elektronische nieuwsbrieven

De elektronische nieuwsbrieven van het VCM kennen een groot succes. Op dit ogenblik zijn 1.201 personen aangemeld om de elektronische nieuwsbrief te ontvangen.

Via deze elektronische weg verspreidt het VCM de nieuwste informatie over wijzigingen van wetgeving, stand van zaken van mestverwerking, studiedagen, ...

In 2014 heeft het VCM 12 elektronische nieuwsbrieven verstuurd (Tabel 1).

Tabel 1: De door het VCM verstuurde elektronische nieuwsbrieven (januari - december 2013)

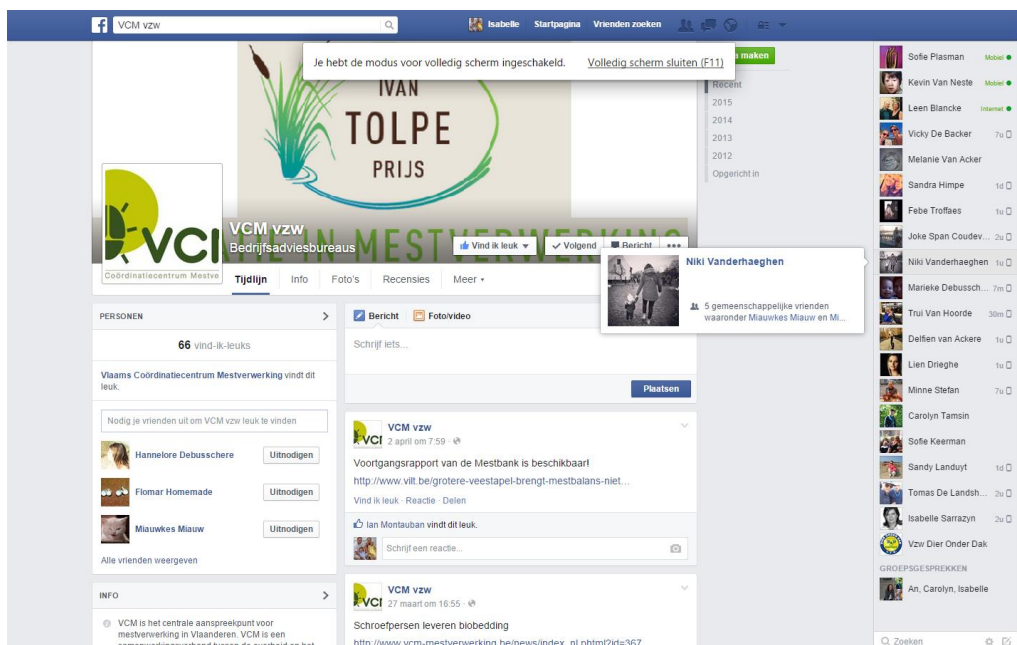
Nummer elektronische nieuwsbrief	Maand / Jaar	Onderwerp
153	Februari 2014	- Agrocleantech Event - Workshop pocketvergisting "Brengt mest iets in de pocket?" - Info-avond: Digestaat: Wat is het waard? - Lancering VCM-enquête: operationele stand van zaken mestverwerking 2013
154	Februari 2014	- Studienamiddag Spuiwater in de praktijk - Uitvoeringsbesluit Vervoer: Burenregeling - Op zoek naar industriële partners voor project rond optimalisatie anaerobe vergisting - Op zoek naar industriële partners voor project rond optimalisatie anaerobe vergisting - Steeds meer interesse voor pocketvergisting - Reminder: info-avond: Digestaat: Wat is het waard? - Word vriend van VCM op facebook!
155	Maart 2014	- Chemisch spuiwater als waardevolle kunstmeststof - terugblik op succesvolle studiemiddag - Eerste lesavond biogassector kreeg veel belangstelling! - Bezoek uit Senegal - Transnationale adviesraad rond nutriënten komt samen te Brussel

156	April 2014	✿ Oproep industriële partners NutriCycle+ Consortium
157	April 2014	✿ Publicatie brochure 'exportregelgeving mestproducten voor de Franse afzetmarkt' ✿ Op bezoek naar 'ERibox' pocketvergisting ✿ Innovatiecampagne 2014: Innoveren = inspireren ✿ Meldpunt belemmerende regelgeving voor de biogebaseerde economie ✿ Oproep Nutriëntenplatform
158	Mei 2014	✿ Infoavond: De kostprijs van biogas: kritisch doorgelicht. ✿ Duitsland maakt kennis met Vlaamse mestverwerkings- en waterzuiveringssector ✿ Bezoek beurs VIV Europe 2014 ✿ Save the date - 4 juli 2014 - Bio-energie & nutriëntrecuperatie in Vlaanderen
159	Juli 2014	✿ Resultaten VCM-enquête 2013 ✿ Workshop Rennes ✿ Mestgassen: Het wordt link als het niet meer stinkt... ✿ Verslag 'Launch event Biorefine cluster Europe' - Bio-energie en nutriëntenrecuperatie in Vlaanderen ✿ 2de lesavond: 'De kostprijs van biogas: kritisch doorgelicht' lokte opnieuw een volle zaal ✿ Stavaza ontwerpbesluit Waalse regering mbt compost en digestaat
160	Augustus 2014	✿ Suggesties welkom voor planmilieueffectenrapport MAP5 ✿ Belangrijk voor verwerkte mest: herziening Europese Meststoffenwetgeving ✿ Ivan Tolpe prijs ✿ EnAlgae Pilot Symposium 18/09/2014, Kortrijk
161	September 2014	✿ Biogascursus: Lesavond alternatieve in- en outputs ✿ Reactie op herziening Europese meststoffenwetgeving ✿ Richtlijn Industriële Emissies (RIE)

		- Terugblik Themadag Bodem & Bemesting - Oproep Ivan Tolpe Prijs
162	September 2014	- Mestverwerking op de Dag van de Landbouw! - Spread de aanvoer van mest naar biologieën! - Platform kleinschalige vergisting op 30/9 - Ontwerptekst Europese Meststoffenwetgeving - VCM reageert op de kennisgevingsnota van het plan-MER voor MAP5 - Resultaten VCM-composteerproef met dikke fractie rundermest
163	September 2014	- Mestverwerkingsbedrijf ontving ruim 1500 bezoekers op Dag van de Landbouw - Aankondiging openbaar onderzoek ontwerp actieplan duurzaam beheer van biomassa(rest)stromen - Gunning opdracht P-recuperatie - Reminder Biogascursus: Lesavond alternatieve in- en outputs - In memoriam Olivier Vanneste
164	November 2014	- Studiemiddag 'Handel in mest, waar ligt de grens?' - VLM: beperkingen gebruik van effluent in de winter - Excursie naar innovatiebedrijf - Studienamiddag insectenweek - SAVE THE DATE Congres Menuresource 2/3/4 december 2015
165	December 2014	Vlaanderen en Nederland controleren samen mesttransport
166	December 2014	- Nieuw: VCM forum - Save the date Congres Menuresource 2/3/4 december 2015 - Lessenreeks Mest- en Milieuproblematiek

5.5 VCM-facebookpagina

Naast de nieuwsbrief, communiceert VCM nu ook via haar vernieuwde fanpagina op facebook, en brengt haar volgers als eerste op de hoogte van komende infomomenten/studiedagen, persartikels, relevante informatie rond mestverwerking, enz.

5.6 VCM-forum

VCM wordt vaak aangesproken door bedrijven en mestverwerkers met een nieuw idee of een nieuwe techniek. Om de innovatie-ontwikkelaars en de mestverwerkers dichterbij elkaar te brengen, werd een VCM-forum ontwikkeld. Het VCM-forum biedt de bedrijven de kans hun nieuwe techniek, of de optimalisatie van een proces, van tekst en uitleg te voorzien voor het grotere publiek. De tekst en uitleg kan ook ondersteund worden door grafisch materiaal.

Via dit forum brengt VCM haar volgers op de hoogte van de laatste ontwikkelingen binnen de sector (zowel binnen- als buitenland). Daarnaast is het forum een tool waar discussies kunnen gevoerd worden, ideeën kunnen ontstaan/uitgewisseld worden of partners gezocht kunnen worden.

Topic / Topic starter	Replies	Views	Last post
Actualiteiten in mestverwerking/Latest news manure processing by vcm » 28/11/2014	5	847	by Viooltje Lebuf 05/02/2015
Varia/Other by vcm » 28/11/2014	1	578	by Viooltje Lebuf 27/01/2015
Nieuwe technieken mestbe- of verwerking/New techniques manure treatment by vcm » 28/11/2014	1	963	by Peter Thomas 05/01/2015
Toeleveranciers aan mestverwerkingssector/Suppliers to manure processing sector by vcm » 28/11/2014	0	607	by vcm 18/12/2014
Vraag mestproducten/Demand fertilisers by vcm » 28/11/2014	0	396	by vcm 18/12/2014
Aanbod mestproducten/Supply fertilizers by vcm » 28/11/2014	1	320	by Viooltje Lebuf 18/12/2014

© 2014 guideline

5.7 VCM-studiedagen

5.7.1 Workshop pocketvergisting "Brengt mest iets in de pocket"

Op 24 februari ging de eerste workshop kleinschalige vergisting door in Knesselare. De stand van zaken van de technologie (potentieel, randvoorwaarden, wetgeving, rendabiliteit, enz.) werd toegelicht alsook het productieprofiel van enkele bestaande installaties. Daarnaast werd dieper ingegaan op de resultaten van de eerste veldproeven waar digestaat met drijfmest wordt vergeleken.

Ook Biolectric, als constructeur van pocketvergisters, kwam aan het woord. Jan Palmaers duidde de evolutie van het bedrijf.

Na de verschillende presentaties kregen de aanwezigen de kans om een pocketvergister op een melkveebedrijf in Knesselare te bekijken. De landbouwer, samen met de vertegenwoordiger van Biolectric, gaven een toelichting over de werking van de vergister, de reeds overwonnen kinderziektes, en de verschillende punten van aandacht bij uitbating van dergelijke installatie.

Deze workshop werd herhaald in Meerhout (25/02) en in Haasdonk (28/02).

Workshop pocketvergisting te Knesselare

5.7.2 Cursus Biogas

Biogas-E, Inagro en VCM sloegen terug de handen in elkaar om een gevarieerd lespakket aan te bieden aan geïnteresseerden uit de biogassector en aanverwanten. Dit waren de onderwerpen:

- Digestaat, wat is het waard (19 maart, Het Pand te Gent)
- De kostprijs van biogas: kritisch doorgelicht! (25 juni, Het Pand te Gent)
- Alternatieve in- en outputs (8 oktober, Het Pand te Gent)

Tijdens de netwerkreceptie kon er nagekaart worden bij een hapje en een drankje.

5.7.3 Studieavond Spuiwater in de praktijk

In 2014 organiseerden het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking en Inagro 2 studiemomenten rond het gebruik van spuiwater in de landbouw.

Op 12 maart verwelkomden VCM en Inagro een 70-tal akkerbouwers, spuiwaterproducenten, meststoffabrikanten, ... in Tielt. Tijdens de studiemiddag werden de aanwezigen geïnformeerd over de waarde en het gebruik van dit product.

Deze studieavond werd op 24 maart nog eens herhaald te Wuustwezel.

Heel wat geïnteresseerden op de spuiwater infosessie.

5.7.4 Launch event Biorefine Cluster Europe

In Vlaanderen lopen verschillende onderzoeksprojecten waarin het sluiten van energetische kringlopen en/of het recupereren van nutriënten onderzocht en uitgediept wordt. Deze projecten zijn gebundeld in de Biorefine Cluster Europe om zo de draagkracht en de impact van de verschillende projecten te maximaliseren. De lancering van de cluster vond plaats op vrijdag 4 juli waar Universiteit Gent, POM West-Vlaanderen, Inagro, DLV Innovision, DLV Belgium, Vlaco, VCM en Biogas-E meer dan 100 deelnemers verwelkomden. Op deze themadag werden de tussentijdse resultaten van de verschillende projecten voor gesteld.

Er waren meer dan 100 deelnemers aan het launch event

5.8 Perscontacten

Meermaals per jaar wordt over mestverwerking en het VCM geschreven in de pers. Deze artikels en interviews voor TV en/of radio handelen over het VCM zelf of over bepaalde specifieke aspecten van mestverwerking waar het VCM haar activiteiten rond concentreert. In bijlage 4 wordt hier een overzicht van gegeven.

De resultaten van de VCM-enquête 2014 werden onder geruime persbelangstelling op 2 juli voorgesteld.

Meer over deze resultaten vindt u terug in het onderdeel enquête (3.4).

Voorstelling van de VCM enquête (Dirk Denorme – Philippe Tavernier – Emilie Snauwaert – Viooltje Lebuf – Bart Naeyaert)

5.9 Dag van de landbouw

Zondag 21 september was het weer zover. Op de Dag van de Landbouw stelde het vleesvarkensbedrijf Guilliams Green Power in Boutersem dit jaar zijn deuren open. Op dit bedrijf werd in 2012 een vergistingsinstallatie opgestart, waarna in 2014 met een biologische naverwerking werd begonnen. VCM voorzag doorlopend rondleidingen om het brede publiek te laten kennismaken met deze bedrijfsactiviteit. Het bedrijf ontving ruim 1500 geïnteresseerden!

Guilliams Green Power heeft twee vergistingstanks met een capaciteit van in totaal 6 miljoen liter. Via vergisting van 25.000 ton mest, landbouwproducten en biomixen (in totaal 25.000 ton/jaar) wordt elektriciteit en warmte geproduceerd. De installatie is voorzien van twee WKK-motoren van elk 625 kW. Het bedrijf maakt hiermee integraal deel uit van het elektriciteitsnet van Boutersem. Bij aanvoer van mest naar de vergister wordt deze eerst gehygiëniseerd, om op die manier te voldoen aan de 1069/2009-wetgeving.

De moeilijke afzet van dierlijk digestaat in Vlaanderen deed de uitbater beslissen om ook een naverwerking te voorzien. Het digestaat wordt via een centrifuge gescheiden, waarbij de dikke fractie geëxporteerd wordt naar de Champagnestreek in Frankrijk, en de dunne fractie naar de biologische verwerking gaat. Het resterende effluent kent zijn afzet in de nabijgelegen akkerbouw.

VCM was aanwezig met een infostand, en voorzag, samen met DLV, doorlopend rondleidingen op het bedrijf om te tonen wat vergisting en mestverwerking precies inhoudt. Het bedrijf voorzag verschillende informatiefiches met weetjes, om het brede publiek zo goed mogelijk aan te spreken. Tijdens de rondleidingen kon VCM rekenen op een heel geïnteresseerd publiek.

5.10 Ivan Tolpe prijs

Uit eerbetoon aan Ivan Tolpe, West-Vlaamse pionier in de mestverwerking, heeft het VCM de 'Ivan Tolpe prijs' gelanceerd in 2014. Deze prijs wordt 2-jaarlijks uitgereikt aan de indiener van een innovatieve techniek die bijdraagt tot een meer duurzame, kostenefficiënte mestverwerking. Vijf projecten werden ingediend; de uitreiking van de winnaar vond plaats in 2015.

Alle info zie: http://www.vcm-estverwerking.be/information/index_nl.phtml?informationtreeid=375

BIJLAGEN

Bijlage 1: Samenstelling algemene vergadering

De Algemene Vergadering bestaat uit de afgevaardigden van alle leden van het VCM en was als volgt samengesteld:

Voorzitter	Bart Naeyaert	Provincie West-Vlaanderen
Ondervoorzitter	Yvan Dejaegher	Bemefa
Secretaris	Philippe Tavernier	POM – West-Vlaanderen
	Liesbeth Verheyen	BEMEFA vzw
	Frank Decadt	BEMEFA vzw
	Bert Bohnen	Boerenbond
	Dirk Denorme	Vlaamse Landmaatschappij-afdeling Mestbank
	Piet Vandermersch	Provincie West-Vlaanderen
	Gunter Pertry	Provincie West-Vlaanderen
	Annie Cool	Provincie West-Vlaanderen
	Danny Persyn	ALV
	Lies Clarysse	Vlaamse Landmaatschappij-afdeling Mestbank
	Elke Nevelsteen	Vlaamse Landmaatschappij-afdeling Mestbank
	Didier Huyghens	Provincie Oost-Vlaanderen
	Hans Mommerency	POM – West-Vlaanderen
B-leden	Monique Swinnen	Provincie Vlaams-Brabant
	Bart Verstrynge	KBC Bank en Verzekeringen nv
	Dieter Vanparys	Bio Armor
	Geert Schoutteten	Shanks Vlaanderen
	Luc Vansteelant	De Mestverwerkers
	Jan Meykens	SBB Accountants en Adviseurs

	Jeroen Debruyne	Trevi
	Johan Van Bosch	Nationale Centrale Landbouwservice
	Daan Curvers	COGEN Vlaanderen
	Stef Mertens	Crelan
	Kristof Bol	DLV België
	Kurt Hoorne	Creafarm
	Ludwig Caluwé	Provincie Antwerpen
	Inge Moors	Provincie Limburg
	Marnick Devrome	ABS - Algemeen Boerensyndicaat
	Stefaan Lemiegre	BNP Parisbas Fortis
	Karel Sterckx	nv Karel Sterckx
	Bert Lemmens	VITO
	Tom Bressinck	GEA Westfalia
	Guido Buys	Best-Hall Benelux
	Peter Jaeken	Belfertil
	Bart Vandecasteele	ILVO

Bijlage 2: Samenstelling raad van bestuur

De Raad van Bestuur bestond tijdens het achtste boekjaar als vzw uit 16 leden en werd als volgt samengesteld:

Voorzitter	Bart Naeyaert	Provincie West-Vlaanderen
Ondervoorzitter	Yvan Dejaegher	Bemefa
Secretaris	Philippe Tavernier	POM – West-Vlaanderen
	Liesbeth Verheyen	BEMEFA vzw
	Bert Bohnen	Boerenbond
	Dirk Denorme	Vlaamse Landmaatschappij- afdeling Mestbank
	Elke Nevelsteen	Vlaamse Landmaatschappij- afdeling Mestbank
	Lies Clarysse	Vlaamse Landmaatschappij- afdeling Mestbank
	Piet Vandermersch	Provincie West-Vlaanderen
	Gunter Pertry	Provincie West-Vlaanderen
	Annie Cool	Provincie West-Vlaanderen
	Danny Persyn	ALV
	Didier Huyghens	Provincie Oost-Vlaanderen
	Hans Mommerency	POM – West-Vlaanderen
Verkozen namens de B-leden	Bart Verstrynge	KBC Bank en Verzekeringen nv
	Luc Vansteelant	De Mestverwerkers vzw
	Wim Wallays	SBB
	Kristof Bol (niet verkozen, waarnemend bestuurslid)	DLV

Bijlage 3: Samenstelling dagelijks bestuur

Het Dagelijks Bestuur was in 2014 als volgt samengesteld:

Voorzitter	Bart Naeyaert	Provincie West-Vlaanderen
Ondervoorzitter	Yvan Dejaegher/Liesbeth Verheyen	Bemefa
Secretaris	Philippe Tavernier	POM – West-Vlaanderen
Mandataris A-leden	Bert Bohnen	Boerenbond
	Dirk Denorme	VLM, afdeling Mestbank
Adviseur	Viooltje Lebuf	VCM vzw
Adviseur	Céline Schollier	VCM vzw
Adviseur	Emilie Snauwaert	VCM vzw
Administratieve kracht	Isabelle Mouton	VCM vzw

Bijlage 4: Overzicht van de perscontacten van het VCM in 2014

Datum	Titel	Tijdschrift / Krant
januari	Artikel: Spuiwater in de praktijk	Artikel in Management en Techniek
februari	VCM: Mestverwerking maakt veehouderij in Vlaanderen mogelijk	Argus Actueel
maart	- Spuiwater van luchtwassers als kunstmest - Spuiwater is goedkope kunstmest bij de varkensboer	- Artikel in Management en Techniek - Artikel VILT
april	- Je buurman-varkenshouder bezorgt je kunstmest - Gebruik van spuiwater als kunstmestvervanger. Brengt u deze nieuwe toepassing in praktijk - Brochure: exportregeling mestproducten voor de Franse afzetmarkt - Spuiwater als kunstmestvervanger	- Artikel Boer & Tuinder - Artikel Drietand - Agripress - Agripress
mei	- Voorstelling VCM jaarverslag - Duistland leert bij Vlaamse mestverwerkings- en waterzuiveringssector - Lancering Ivan Tolpe-prijs	Agripress - DLV, VILT, nieuwsbrief Agreon
juni	- Op bezoek bij Eribox pocketvergisting	Enerpedia
juli	- Meer mest verwerkt in West-Vlaanderen - Vlaamse mestverwerking groeide met 8,3 pct in 2013 - Ruim 20 procent meer pluimveemest verwerkt in Vlaanderen. - Vlaams exportproduct: 8,2 miljoen mest - Resultaten VCM-enquête 2013	- Focus/WTV - VILT - Pluimveeweb - De Standaard - Agripress, website Biogas-E
september	- Reactie op herziening Europese meststoffenwetgeving - Ivan Tolpe-prijs bekroont innovatie in mestverwerking	- Agripress - Innovatiecentrum, Landbouwleven, UGENT, Agripress, Drietand, Landbouwleven - Focus WTV, Drietand, Boer & Tuinder, Landbouwleven, Agripress

	- Artikel tijdig afvoeren van mest - Mestverwerkers zullen om capaciteit verleggen zitten - Ander statuut voor gerecycleerde mestnutriënten	- Vilt - Vilt
december	Lukt composteren en inkuilen van vaste mest	Artikel Management en Techniek

Vlaams infocentrum land-en tuinbouw

Kom er eens over praten met uw relatiebeheerder of verzekeringsagent.

Nieuws Duiding Video Over VILT Contact

uw zoekopdracht... Geavanceerd zoeken

Home > Nieuws > EU timmert volop aan nieuwe wetgeving mesthandel

22.01.2015 **EU timmert volop aan nieuwe wetgeving mesthandel**

Binnen de Europese Commissie wordt volop gewerkt aan een nieuw wetgevend kader voor grensoverschrijdende handel in mest en meststoffen. Hoe dat kader er precies zou kunnen uitzien, kwam Eric Liégeois (DG Enterprise) uitleggen tijdens een studiedag op Agriflanders, op uitnodiging van het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM). Eén van de grootste uitdagingen blijkt het complementair maken van de verschillende nationale wetgevingen, en in dat opzicht waren ook de bijdragen van sprekers uit Nederland en Frankrijk relevant.

De volle zaal voor de VCM-studiedag rond mesthandel verbaasde de vele vragen waarmee de sector zit nu er in Europa volop werk wordt gemaakt van een nieuw wetgevend kader om de handel in meststoffen op Europees niveau te reguleren. Die nieuwe wetgeving zou ten vroegste in 2018 van kracht worden. Dat de herziening van dichtbij wordt gevolgd hoeft niet te verbazen: gezien het gebrek aan plaatsingsruimte in eigen land is de grensoverschrijdende handel in ruwe en verwerkte mest voor de Vlaamse mestverwerkingssector cruciaal. Concreet gaat het dan om biothermisch gedroogde mest, gedroogde digestaten, gekorrelde mest, maar ook ruwe pluimveemest.

Volg VILT ook via

Gerelateerde Nieuwsberichten

- 13.02.15 [Marc Bollaert wint van Tolpe prijs met mestscheider](#)
- 31.10.14 [EU maakt voorstel visquota bekend](#)
- 03.10.14 [Natuurpunt eist verwerping EU-kandidatuur Karmenu Vella](#)

[Toon overige gerelateerde \(6\)](#)

Meer nieuws

Gerelateerde Duiding

- 16.12.13 [Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking \(VCM\)](#)

Meer duiding

SBB
ACCOUNTANTS
ADVISEURS

Alles over het nieuwe GLB en VLF

Praktijkgids
buitenland
overstorten

www.sbb.be

PERSARTIKEL VCM IN VILT

BIJLAGE 5: JAARREKENING EN BALANS 2014 (GOEDGEKEURD DOOR DE ALGEMENE DOOR DE ALGEMENE VERGADERING OP 28 APRIL 2015)

JAARREKENING (€)	
7. Opbrengsten	
70. Werking	29.387
73. Lidmaatschapsbijdragen + sponsoring	118.136
73. Subsidies	169.920
74. Andere bedrijfsopbrengsten	2.830
75. Financiële opbrengsten	936
TOTAAL OPBRENGSTEN	321.209
6. Kosten	
61. Diensten en diverse goederen	61.162
62. Personeel en sociale lasten	223.894
63. Afschrijvingen en voorzieningen	5.824
64. Andere bedrijfskosten	1.356
65. Financiële kosten	1.099
66. Uitzonderlijke kosten	575
TOTAAL KOSTEN	293.910
Overschot van het boekjaar	27.299
BALANS (na verwerking resultaat) (€)	
Activa	
22. Materiële vaste activa	9.071
40/41 Vorderingen op t.h. één jaar	30.021
50/55. Beleggingen/Liquide middelen	250.773
49. Overlopende rekeningen	96.520
TOTAAL ACTIVA	386.385
Passiva	
13. Reserves	116.152
14. Overgedragen winst/verlies (-)	199.380
16. Voorzieningen	11.600
44. Schulden (<1 jaar)	54.882
49. Overlopende rekeningen	4.371
TOTAAL PASSIVA	386.385

Bijlage 6: Leden VCM (situatie op 1 januari 2014)

A-leden

B-leden

Businessplan VCM

2014-2018

Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering op 29/04/2014

- Inleiding

Het VCM werd in 1996 opgericht als het coördinatiecentrum tussen de overheid en de sector met de bedoeling een faciliterende rol te spelen in het realiseren van mestverwerking in Vlaanderen. De mestverwerking kende sindsdien meerdere evoluties en dit in verschillende snelheden. De werking van het VCM werd in functie hiervan regelmatig bijgestuurd en geoptimaliseerd.

In de periode 2006-2007 kende de mestverwerkingssector een opmerkelijke groei. Meerdere technieken hebben hun mogelijkheden bewezen en worden verspreid in Vlaanderen gerealiseerd, met de klemtoon op de Provincie West-Vlaanderen. Ook na het realiseren van mestverwerkingsbedrijven blijven diverse knelpunten acuut. Niet alleen technologisch maar zeker ook bij de randvoorwaarden van een efficiënte mestverwerking zoals het wettelijk en vergunningstechnisch kader, de economische haalbaarheid, de communicatie met omgeving en andere stakeholders, enz. Het VCM wil haar werking blijven afstemmen op de noden van haar leden en van de betrokken sector. In het vorige businessplan (2009-2013) werden nieuwe accenten met betrekking tot de valorisatie van nutriënten (N en P) uit mest en digestaat toegelicht. Verder bouwend op het vorige businessplan, met her en der enkele bijstellingen, werd het businessplan 2014-2018 opgesteld.

-

1 Missie

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking beoogt een uniek overlegplatform tussen de overheid, de mestverwerkingssector en alle betrokken stakeholders te zijn en daarbij de nodige omkadering te bieden voor een duurzame mestverwerking en co-verwerking, met aandacht voor nutriëntenvalorisatie uit mest en digestaat, zowel in Vlaanderen als in Europese context.

2 Visie

Het VCM vormt een uniek netwerk en is tevens een waardevol overlegplatform voor alle actoren die rechtstreeks of onrechtstreeks bij de mestbe- en mestverwerking en co-verwerking betrokken zijn, zowel op Vlaams als op Europees niveau.

Het VCM wil zijn positie als juridisch en technisch kenniscentrum omtrent mestverwerking en co-verwerking behouden en verder uitbouwen, met specifieke aandacht voor nutriëntenvalorisatie uit mest en digestaat. Het VCM wil deze kennis ook op Europees vlak uitdragen.

Het VCM wil zijn doelstellingen en taken uitwerken in een bredere context (aanverwante sectoren, buitenland, maatschappelijk draagvlak, ...).

Het VCM wil zich verder ontwikkelen tot het prioritair aanspreekpunt voor het regionaal, nationaal en Europees beleid rond mestverwerking in al zijn facetten.

Het VCM wil een positief imago voor mestverwerking verder uitbouwen.

3 Kernwaarden

In zijn werking en bij de uitoefening van zijn taken streeft het VCM volgende kernwaarden en normen na:

- Objectiviteit en neutraliteit
- Pro-actieve benadering
- Overleg en consensus
- Duurzaamheid (gezond evenwicht tussen ecologische, economische, sociale en ethische aspecten)
- Samenwerking

4 Strategie

Het succes van het VCM wordt bepaald door de invulling die gegeven wordt aan een aantal kritische factoren:

- het engagement van de leden, zowel financieel als inhoudelijk;
- het geloof en vertrouwen van de leden en de buitenwereld in de VCM-structuur en werking;
- de financiële ondersteuning en de erkenning als overlegplatform door het Vlaamse Gewest;
- de samenwerking met en tussen de leden;
- de samenwerking met aanverwante organisaties in binnen- en buitenland;
- de werking van het VCM-team en het Dagelijks Bestuur.

De huidige vzw-structuur van het VCM kan behouden worden en de doelstellingen van het VCM (zoals geformuleerd in de VCM-statuten, artikel 4) vormen de leidraad voor het voorliggende businessplan. Weliswaar worden overeenkomstig de vooropgestelde taken bepaalde doelstellingen in meer of mindere mate benadrukt.

VCM-statuten artikel 4 (bij oprichting vzw in 2003)

De vereniging "Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking" heeft tot doel:

- 1. het organiseren van het overleg tussen de betrokken overheidsinstellingen en de verschillende actoren in de mestproblematiek;*
- 2. het coördineren, het ondersteunen en het stimuleren van initiatieven inzake mestbe-/mestverwerking en afzet van eindproducten van mestbe- en mestverwerking;*
- 3. het verspreiden van informatie met betrekking tot mestbe-/mestverwerking en mestafzet aan de leden;*
- 4. het verlenen van eerstelijnsadvies met betrekking tot mestbe-/mestverwerking en afzet van eindproducten van mestbe- en mestverwerking aan de leden;*
- 5. het uitbouwen van een kenniscentrum inzake mestbe-/mestverwerking en afzet van eindproducten van mestbe- en mestverwerking;*
- 6. fungeren als centraal aanspreekpunt of 'infoloket' met betrekking tot mestbe-/mestverwerking en afzet van eindproducten van mestbe- en mestverwerking voor overheid en betrokken sector;*
- 7. het organiseren van overleg, het coördineren en ondersteunen van initiatieven, het verspreiden van informatie en het uitbouwen van het VCM tot kenniscentrum en centraal aanspreekpunt met betrekking tot nutriëntenvaardigheids uit mest en organische reststoffen;*
- 8. alle handelingen te verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks nuttig of noodzakelijk zijn voor het bevorderen van het doel van de vereniging of handelingen die daarmee verbonden zijn.*

De vereniging kan deelnemen aan en samenwerken met alle organisaties, diensten en ondernemingen die voor de realisatie van de doelstellingen nuttig kunnen zijn. De vereniging kan projecten die haar doelstellingen en of haar inzet van beschikbaar personeel en financiële middelen te buiten gaat weigeren of uitstellen totdat aan de voorafgaande bepalingen is voldaan

- 4.1 Taken

Huidige werking

Momenteel vervullen de VCM-medewerkers een veelheid aan taken onderverdeeld over de diverse hoofddoelstellingen: coördineren, informeren en verrichten van beleidsondersteunend werk.

In de voorbije 4 jaar werd speciaal aandacht besteed aan:.

- het uitbreiden van de **coördinerende taken**, zoals het organiseren van in eerste instantie werkgroepen (pro actief), overlegvergaderingen (ad hoc) en in tweede instantie fora (periodieke overleggroepen)
- het versterken van de **netwerking** tussen de leden, betrokken overheden en aanverwante organisaties in binnen- en buitenland
- het ondersteunen van de **vermarkting** van eindproducten, met specifieke aandacht voor Wallonië en Frankrijk als potentiële afzetmarkt.
- **deelname aan Vlaamse en Europese projecten**, ondersteuning en sturing van **wetenschappelijk onderzoek** en de verdere uitbouw van het **Europese netwerk**

- het uitbreiden en optimaliseren van het VCM als **kenniscentrum en centraal aanspreekpunt met betrekking tot nutriëntenvvalorisatie**, inclusief het organiseren van overleg, het coördineren en ondersteunen van initiatieven en het verspreiden van informatie rond dit thema via brochures, studiedagen, bezoeken aan praktijkinstallaties, persberichten, enz.

Toekomstige werking

Het VCM zal in de periode 2014-2018 **de taken uit de periode 2009-2013 verder uitbouwen en streven naar een continue verbetering van haar werking**. Tevens zal de nodige tijd besteed worden aan **enkele nieuwe facetten** in de VCM-werking:

- De organisatie van een 2-jaarlijks **internationaal wetenschappelijk congres** rond mestverwerking (ManuResource), in navolging van de eerste succesvolle editie in december 2013. Doel van het congres is kennis- en ervaringsuitwisseling stimuleren tussen verschillende (Europese) regio's met mestoverschot. Ook wordt een gezamenlijk aanpak van knelpunten (wetgevende, technische, ...) gestimuleerd, bijvoorbeeld het doorbreken van wettelijke barrières bij het hergebruik van nutriënten uit mest (cfr. ManuResource 2013 declaration).
- **Deelname aan projecten in het kader van Vlaamse en Europese programma's die aansluiten bij de doelstellingen en werking van het VCM**, alsook deelname aan Europese platformen indien relevant.
- Actieve participatie bij de kern- en stuurgroep van het **Vlaams Nutriëntenplatform**, dat tot doel heeft van Vlaanderen een topregio te maken inzake efficiënt nutriëntenbeheer.
- Het vervullen van verschillende taken gericht op nutriëntenvvalorisatie uit mest en digestaat, binnen de Interreg-projecten **ARBOR** en **Biorefine** en het MIP-project **Nutricycle**
- Onderzoek stimuleren en coördineren naar be- en verwerking van **rundermest**, wanneer fosfornormen beperkend worden, zoals scheidingstechnieken en mogelijkheden voor hygiënisatie. Dit uiteraard aanvullend op de bestendiging van de huidige werking met focus op varkens- en pluimveemest.
- Inzetten op de productie van kwaliteitsvol **spuiwater** in Vlaanderen en de vermarkting ervan.
- Stimuleren van innoverend onderzoek rond mestverwerking via uitreiking van de 2-jaarlijkse '**Ivan Tolpe prijs**'.
- Jaarlijks wordt minstens 1 **ledenevent** georganiseerd dat tot doel heeft het netwerk van de leden te versterken en potentieel nieuwe leden aan te trekken.
- De **communicatiestrategie** van het VCM wordt continu bijgeschaafd en verbeterd, met focus op:
 - o een duidelijke structuur van de website,
 - o regelmatige verspreiding van nieuwsbrieven/snelberichten met waardevolle informatie
 - o het efficiënt gebruik van verschillende sociale media.

Dit met het oog op meer en betere interactie met de leden en alle mogelijke stakeholders te creëren, alsook een continue, laagdrempelige, kwalitatieve bron van informatie te vormen.

- 4.2 Structuur en mensen

Huidige werking

Het beleid en de werking van het VCM worden bepaald door de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur omvat, in overeenstemming met het aantal lidmaatschapsbijdragen, één of meerdere vertegenwoordigers (met een maximum van drie) per A-lid en minstens drie

afgevaardigden namens de B-leden. Maandelijks wordt deze werking geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd door het Dagelijks Bestuur, samengesteld uit de voorzitter, de ondervoorzitter, de secretaris en eventueel aangevuld met maximum twee andere mandatarissen uit de A-leden van de Raad van Bestuur, aangeduid door de Raad van Bestuur. Minstens eenmaal per jaar komen alle VCM-leden samen voor de Algemene Vergadering waarop onder andere de jaarrekening, de begroting en eventuele wijzigingen van de statuten worden goedgekeurd.

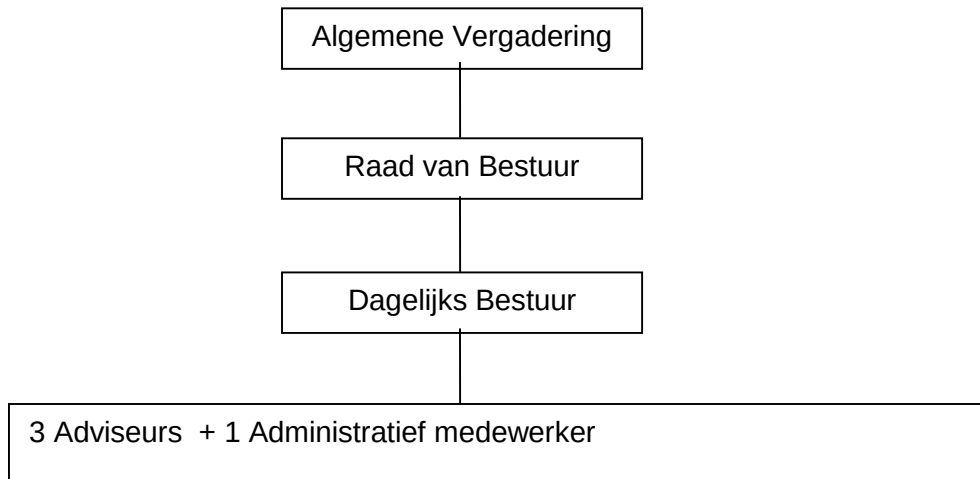
De Raad van Bestuur van het VCM besliste in zijn vergadering van 18 mei 2009 tot een aanpassing van het Huishoudelijk Reglement waarbij goedkeuring verleend werd tot uitbreiding van het Dagelijks Bestuur en tot een beurtrol in de mandaten van voorzitter en ondervoorzitter.

De praktische uitvoering van de diverse taken van het VCM wordt momenteel verzorgd door drie adviseurs en één administratief medewerker. Tussen de collega's wordt jaarlijks (of bij een eventuele personeelswissel) afgesproken wie welke taken op zich neemt. Deze taakverdeling wordt telkens aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd ter goedkeuring. Wanneer nieuwe activiteiten worden opgenomen of nieuwe projecten worden gestart, kan afhankelijk van de beschikbare middelen tot een bijkomende aanwerving van personeel worden overgegaan. Dit wordt aan het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur ter goedkeuring voorgelegd.

Toekomstige werking

De huidige werking wordt bestendigd in de periode 2014-2018.

Functioneringsgesprekken/evaluatiegesprekken zullen op jaarlijkse basis worden gevoerd om af te toetsen of de verwachtingen nog overeenstemmen met de vooropgestelde perspectieven.

Organigram**- 4.3 Middelen**

De middelen zijn afkomstig van :

- Dotatie van de Vlaamse Overheid
- Lidmaatschapsbijdragen van A- en B-leden
- Werkingstoelage provincie Oost-Vlaanderen
- Projectwerking
- Inkomsten uit eigen georganiseerde activiteiten en verstrekte dienstverlening

Er wordt gestreefd naar een neutrale begroting. Eventuele tekorten kunnen worden opgenomen uit de opgebouwde reserves en eventuele overschotten kunnen worden toegevoegd aan de reserves.

MEERJARENBEGROTING 2014-2018

KOSTEN	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	OPBRENGSTEN	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Werkingskosten						Werkingsopbrengsten					
- organisatie congres	0 €	40.000 €	0 €	40.000 €	0 €	- inkomsten congres		60.000 €	0 €	60.000 €	0 €
- organisatie studiedagen	7.000 €	12.000 €	7.000 €	7.000 €	7.000 €	- inkomsten studiedagen	3.750 €	2.000 €	3.750 €	3.750 €	3.750 €
- composteringsproef	7.000 €										
- afschrijvingen apparatuur en ICT	1.050 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	- opdrachten derden / advertenties & recl.	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €
- website	2.000 €	3.500 €	3.500 €	3.500 €	3.500 €	- diversen	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €
- drukwerk en publicaties/promotiemat.	4.000 €	4.000 €	3.000 €	3.000 €	3.000 €	- intresten	1.000 €	1.000 €	1.000 €	1.000 €	1.000 €
- documenten - bibliotheek - abonnement	1.000 €	1.000 €	1.250 €	1.250 €	1.500 €						
- reis - en verblijfkosten	8.225 €	8.350 €	5.000 €	5.250 €	5.500 €	- werkingsbijdrage Vlaanderen	103.000 €	103.000 €	103.000 €	103.000 €	103.000 €
- huisvesting	8.050 €	8.250 €	8.400 €	8.550 €	8.700 €	- prestaties Nutricycle	20.000 €				
- sekretariaatsonkosten	16.000 €	16.500 €	17.000 €	17.500 €	18.000 €	- subsidie ARBOR	66.450 €	54.000 €			
- algemene vergadering	1.500 €	1.500 €	1.750 €	1.750 €	2.000 €	- prestaties Biorefine	36.335 €	30.970 €			
- ledenevenement	1.000 €	1.250 €	1.250 €	1.500 €	1.500 €	- projecten NIEUW			75.000 €	100.000 €	100.000 €
- andere	8.500 €	8.750 €	9.000 €	9.250 €	9.500 €						
- studiereizen	3.000 €	3.000 €	3.000 €	3.000 €	3.000 €	Lidmaatschapbijdragen					
- deelname congressen	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	2.000 €	- A leden (13 schijven)	98.150 €	101.530 €	104.065 €	106.665 €	109.330 €
- overige werkingskosten projecten	15.845 €	19.250 €				- B leden (22 schijven)	16.235 €	16.865 €	17.285 €	17.715 €	18.155 €
						- dotaties (1)	3.750 €	3.750 €	3.750 €	3.750 €	3.750 €
Personeelskosten											
- loonkosten	223.250 €	241.700 €	256.000 €	270.000 €	284.000 €						
- andere personeelskosten	7.000 €	7.250 €	7.500 €	7.750 €	8.000 €						
- verzekeringen	1.400 €	1.500 €	1.600 €	1.700 €	1.800 €						
- opleiding	4.000 €	4.000 €	4.500 €	4.500 €	4.500 €						
TOTAAL:	321.820 €	385.800 €	333.750 €	389.500 €	365.500 €	TOTAAL:	352.670 €	377.115 €	311.850 €	399.880 €	340.984 €
						geraamd begrotingsoverschot(+)/-tekort (-) 2014-2018:	30.850 €	-8.685 €	-21.900 €	-10.380 €	-24.516 €
						Geraamd gecumuleerd tekort:		2.165 €	-44.695 €	-102.810 €	-170.631 €

Hypotheses bij meerjarenbegroting 2014-2018

- a) personeelsbezetting blijft ongewijzigd op 3,80 VTE ; loonindex : 1% in 2015 en 2% daaropvolgende jaren
- b) aantal A- en B- leden blijft ongewijzigd in aantal; jaarlijkse stijging 2,5% op basis van consumptie-indexcijfer
- c) werkingsbijdrage Vlaanderen blijft ongewijzigd
- d) vanaf 2016 zal jaarlijks 1 VTE worden ingezet op nieuwe projecten, met 75% financiering
- e) tweejaarlijks congres, met gemiddeld break-even resultaat

Verdeling over projecten 2014					
	Arbor 0,86 VTE	Nutricycle 0,3 VTE	Biorefine 0,65 VTE	Regulier 1,85	Totaal 3,66
	€	€	€		€
loonkosten	60.374	15.500	41.810	€ 105.566	223.250
reis- en verblijfskosten	€ 4.375	€ 500	€ 1.350	€ 2.000	€ 8.225
studiedagen		€ 4.000	€ 3.000		€ 7.000
publiciteit	€ 1.500		€ 1.500	€ 1.000	€ 4.000
controle	€ 1.500		€ 1.250		€ 2.750
overige werkingskosten	€ 7.095		€ 3.000		€ 10.095
shared costs	€ 3.000				€ 3.000
	€	€	€		€
	77.844	20.000	51.910	€ 108.566	258.320

Verdeling over projecten 2015				
	Arbor	Biorefine	Regulier	Totaal

	0,55 VTE	0,52 VTE	2,73	3,8
	€	€		€
loonkosten	39.368	34.147	€ 168.185	241.700
reis- en verblijfskosten	€ 3.500	€ 1.350	€ 3.500	€ 8.350
studiedagen, slotconferentie				
Arbor	€ 5.000	€ 3.000	€ 4.000	€ 12.000
publiciteit	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.000	€ 4.000
controle	€ 1.500	€ 1.250		€ 2.750
overige werkingskosten	€ 8.500	€ 3.000		€ 11.500
shared costs	€ 5.000			€ 5.000
	€	€		€
	64.368 € 0	44.247	€ 176.685	285.300

Loonkost nieuw project 2016	66.720	189.280 €
------------------------------------	--------	-----------

Loonkost nieuw project 2017	68.675	201.325 €
------------------------------------	--------	-----------

Loonkost nieuw project 2018	72.930	211.070 €
------------------------------------	--------	-----------

Coördinaten VCM

Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM vzw)

Abdijbkestraat 9

8200 St.-Andries / Brugge

T + 32 (0)50 40 72 01

F + 32 (0)50 40 74 89

info@vcm-mestverwerking.be

Emilie Snauwaert

Adviseur

emilie.snauwaert@vcm-mestverwerking.be

T +32 (0) 50 40 72 04

M +32 (0) 493 73 53 19

Violtje Lebuf

Adviseur

Violtje.lebuf@west-vlaanderen.be

T +32 (0)50 40 72 06

M : +32 (0) 497 52 48 55

Isabelle Mouton

Administratief Medewerker

info@vcm-mestverwerking.be

T + 32 (0) 50 40 72 01